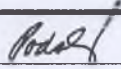

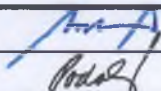
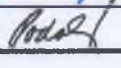

Zodpovedný projektant	Ing. Zuzana Podolcová		 Trnavská 27, 831 04 BRATISLAVA
GENERÁLNY PROJEKTANT			
Zákazkové číslo:	1915		

Zodpovedný projektant časti projektu:	Ing. Miroslav Kohút			
Kontroloval:	Ing. Zuzana Podolcová			
Kraj:	Banskobystrický	Okres:		Zvolen
Investor - stavebník:	Banskobystrický samosprávny kraj Nám. SNP 23 974 01 Banská Bystrica			
Stavba:	Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie - Senohrad a II/527 Dobrá Niva - Senohrad II. etapa - úseky v rámci okresu Zvolen		Stupeň - účel: DSPRS Zákazkové číslo: 1915 Dátum: 10/2020 Počet A4:	
Časť projektu:	PLÁN BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI		Časť: K Súprava:	

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

OBSAH:	strana
ZÁZNAM O ZMENÁCH	4
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	4
1. ÚVOD	5
1.1. Prehľad podkladov pre tvorbu Plánu BOZP	6
1.2. Charakteristika stavby	6
2. ZODPOVEDNOSŤ, PRÁVOMOCI A POVINNOSTI	6
2.1. Zodpovednosť, právomoci a povinnosti stavebníka (objednávateľa stavby)	6
2.2. Zodpovednosť a povinnosti zhotoviteľa	7
A. Dokumentácia BOZP	8
B. Zodpovedné osoby	9
C. Zamestnanci	10
D. Dopravné prostriedky, stavebné stroje a mechanizmy	10
3. KOORDINÁCIA V OBLASTIACH BOZP	11
3.1. Požiadavky na projektovú dokumentáciu a jej koordinácia	11
3.2. Koordinácia bezpečnosti	11
3.3. Komisia BOZP stavby	13
3.4. Koordinácia zhotoviteľa s podzhotoviteľmi	13
3.5. Koordinácia zhotoviteľa s prevádzkou na verejných komunikáciách	14
3.6. Povoľovanie prác	14
3.7. Uzatvorenie Dohody na spoločných pracoviskách	15
4. OBOZNAMOVANIE A ŠKOLENIA O BOZP	15
A. Oboznamovanie a informovanie zamestnancov	15
B. Oboznamovanie na stavenisku	16
C. Školenie (poučenie) pre krátkodobé návštevy	16
D. Špeciálne školenia a kurzy (profesné)	17
5. MINIMÁLNE BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA VYBAVENIE STAVENISKA ...	17
5.1. Stavenisko a zariadenia staveniska	17
A. Zariadenie staveniska	18
B. Zásady pre udržiavanie poriadku na stavbe	18
C. Dopravné komunikácie	19
D. Zabezpečenie otvorov a jám	20
E. Stabilita a pevnosť	20
F. Energetické rozvody	20
G. Skladovanie materiálov, konštrukčných prvkov a odpadu	20
H. Režim vstupu a kontrola pohybu osôb a vozidiel	21
5.2. Technické zariadenia	22
A. Elektrické zariadenia	22
B. Práce blízko zariadení pod elektrickým napätím	22
C. Zdvíhacie zariadenia	23
5.3. Ochranné pásma inžinierskych sietí	23
Označovanie podzemných vedení výstražnými fóliami	23
5.4. Základné zásady bezpečného zaobchádzania s chemickými látkami	24
5.5. Bezpečnostné značky a signály	24
A. Tabuľa pri vstupoch na stavenisko stavby	24
B. Pravidlá pre umiestnenie a použitie značiek a signálov	24

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

6. PRAVIDLÁ BOZP PRE ČINNOSTI NA STAVBE	25
6.1. Pracovný odev a OOPP	25
6.2. Bezpečné pracovné postupy a plánovanie prác	25
6.3. Práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou	26
6.4. Zvislé komunikácie - rebríky	29
6.5. Stroje, mechanizmy a vozidlá	30
6.6. Zemné práce a výkopy	32
A. Bezpečný priechod	33
B. Paženie a sklony svahov výkopov	34
C. Zatĺkanie, zarážanie prvkov	35
D. Nebezpečné predmety, munícia a výbušniny	35
6.7. Konštrukcie, betonárske práce a debnenie	36
6.8. Búracie práce	36
6.9. Práce súvisiace so stavebnými prácami	37
7. POŽIARNA PREVENCIA, ÚRAZY, PRVÁ POMOC	38
7.1. Požiarne prevencia	38
7.2. Úrazy a prvá pomoc	38
7.3. Komunikačný plán	39
8. PRÁCE S OSOBITNÝM NEBEZPEČENSTVOM	39
9. REKONŠTRUKCIA A ÚPRAVA MOSTOV A PRIEPUSTOV	41
10. STAVEBNÉ PRÁCE V PRIESTOROCH BEZ VYLÚČENIA VEREJNOSTI	41
11. KRIŽOVANIE A ÚPRAVY INŽINIERSKÝCH SIETÍ	42
12. POSTUP PRI NÁLEZE AZBESTU	42
13. ODSTRÁŇOVANIE STROMOV A KRÍKOV	43
 PRÍLOHY	 44
PRÍLOHA Č.1A : PODSTATNÉ ZÁKONY, VYHLÁŠKY, NARIADENIA	44
PRÍLOHA Č.1B : SÚVISIACE TECHNICKÉ NORMY	45
PRÍLOHA Č.2 : ZOZNAM ZAMESTNANCOV ZHOTOVITEĽOV A ZOZNAM STROJOV(VZOR)	46
PRÍLOHA Č.3: OSNOVA VSTUPNÉHO OBOZNÁMENIA NA PRACOVISKÁCH STAVBY (VZOR)	48
PRÍLOHA Č.4 : TABUĽA PRI VSTUPE NA STAVENISKO (VZOR)	49
PRÍLOHA Č. 5 : ANALÝZA NEBEZPEČENSTIEV	50

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

ZÁZNAM O ZMENÁCH

Číslo zmeny: (revízie)	Účinnosť od:	Opravená, doplnená časť dokumentu:	Dôvod opravy resp. doplnenia:

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
BPP	bezpečný pracovný postup
DSP	dokumentácia pre stavebné povolenie
DUR	dokumentácia pre uzemné rozhodnutie
EN	Európska norma
KBÚ	karta bezpečnostných údajov
MZ	ministerstvo zdravotníctva
nn	nízke napätie(elektrické vedenie)
NV SR	Nariadenie vlády Slovenskej republiky
OK	optický kábel
OOPP	osobné ochranné pracovné prostriedky
OPP	ochrana pred požiarom
PHM	pohonné hmoty
PMO	priestor možného ohrozenia
POV	Projekt organizácie výstavby
PD	Projektová dokumentácia
SO	stavebný objekt
SR	Slovenská republika
STN	Slovenská technická norma
TDS	technický dozor stavebníka
TP	technologický postup
VN	vysoké napätie
VO	verejné osvetlenie
VTD	výrobno technická dokumentácia
VTZ	vyhradené technické zariadenia
ŽP	životné prostredie

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

1. ÚVOD

Dôležité údaje stavby

Názov stavby: „Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“

Katastrálne územia stavby Babina, Sása, Pliešovce, Lažteky, Vidov Vrch

STAVEBNÍK Banskobystrický samosprávny kraj,
Námestie SNP 23,
974 01 Banská Bystrica

Koordinátor dokumentácie:

Koordinátor bezpečnosti

ZHOTOVITEĽ

PROJEKTOVEJ DOKUMENTÁCIE : **REMING CONSULT a.s.**

Trnavská cesta 27

831 04 Bratislava 3

Hlavný inžinier projektu: Ing. Zuzana Podolcová

ZHOTOVITEĽ:

Vedúci stavby :

(1) Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je vypracovaný v zmysle Nariadenia vlády SR 396/2006 Z.z.

(2) Vztahuje sa na zamestnávateľov a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi (podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č.124/2006 Z. z) a sú v zmluvnom vzťahu so stavebníkom resp. zhotoviteľom a podieľajú sa na realizácii stavby (ďalej len zhotoviteľa).

(3) Cieľom "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci" je zaistenie bezpečnej práce pri zodpovedajúcich hygienických podmienkach pre všetkých zamestnancov zhotoviteľov v priestore stavenísk pri realizácii projektu.

(4) Všetky práce a činnosti v rámci stavby je potrebné vykonávať v súlade s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP platných v čase realizácie predmetnej so zreteľom na:

- ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov a personálu zhotoviteľov a ostatných strán zúčastnených na stavbe;
- vytvorenie pozitívneho a bezpečného pracovného prostredia;
- ochranu verejnosti pred zranením a materiálnymi škodami;
- bezpečnosť cestnej premávky na príľahlých komunikáciách;

(5) Plán BOZP môže byť upravovaný v závislosti od postupu plnenia úloh, výskytu úrazov alebo nehôd alebo dodatočných zmien v projekte.

(6) Zmenu alebo aktualizáciu Plánu BOZP inicializuje:

- v prípade zmien PD poverený koordinátor dokumentácie,
- v ostatných prípadoch poverený koordinátor bezpečnosti stavby
- stavebník ako aj zhotoviteľ prostredníctvom povereného koordinátora dokumentácie alebo povereného koordinátora bezpečnosti stavby

(7) Účinnosť zmien a doplnkov Plánu BOZP musí byť zapísaná do stavebného denníka koordinátorom bezpečnosti a musia byť o nich oboznámení zamestnanci a zhotoviteľa, ktorých sa to týka.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(8) Plán BOZP ustanovuje pravidlá na vykonávanie prác na stavenisku, v rámci týchto pravidiel sú uvedené odkazy na všeobecne záväzné predpisy (z dôvodu zdôraznenia všeobecnezáväzných ustanovení) a technické normy v znení platných zmien a doplnkov v čase realizácie predmetnej stavby.

1.1. Prehľad podkladov pre tvorbu Plánu BOZP

(9) Plán BOZP je spracovaný na báze platných právnych predpisov Európskeho spoločenstva a Slovenskej republiky. Ďalším podkladom pri tvorbe Plánu BOZP boli:

- Dokumentácia stavebného zámeru
- Platné normy, predpisy a vzorové listy

1.2. Charakteristika stavby

(10) Predmetné úseky ciest II/526 a II/527 sa nachádzajú v Banskobystrickom samosprávnom kraji, prechádzajú okresom Zvolen. Cesty prechádzajú prevažne nezastavaným územím, vo veľkej miere s lesným porastom. Riešený úsek cesty II/526 začína na hranici s okresom Krupina a po 3, 7 km končí vo vojenskom objekte Lešť. Riešený úsek cesty II/527 začína na hranici s okresom Krupina, obchádza obec Pliešovce, prechádza obcou Sása a končí napojením na cestu I/66. V trase riešených ciest sa nachádzajú úseky so zlým stavom vozovky, mosty v nevyhovujúcom stave, úseky, kde absentujú bezpečnostné záchytné zariadenia. Jestvujúce zvodidlá sú miestami poškodené, alebo nespĺňajú technické predpisy. Niektoré priepusty sú poškodené alebo dokonca nefunkčné.

(11) Pri stavebných úpravách riešených ciest ide o rekonštrukciu v jej pôvodnom trasovaní s minimálnym zásahom do susedných pozemkov. K prípadnému zásahu môže dôjsť z titulu potrebného rozšírenia vozovky pri rekonštrukcii mostných objektov alebo osádzaní nových zvodidiel.

Objektová skladba stavby je uvedená v Sprievodnej správe projektu.

2. ZODPOVEDNOSŤ, PRÁVOMOCI A POVINNOSTI

2.1. Zodpovednosť, právomoci a povinnosti stavebníka (objednávateľa stavby)

(1) Stavebník zabezpečí plnenie povinností v zmysle Nariadenia vlády č.396/2006 Z.z. (poverenie koordinátora dokumentácie, poverenie koordinátora bezpečnosti, oznámenie inšpektorátu práce, ...)

(2) Stavebník je povinný zaistiť preukazné odovzdanie Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci každému svojmu zmluvnému partnerovi, ktorý sa podieľa na zhotovení diela.

(3) Právo vykonávať kontrolu dodržiavania povinností zhotoviteľa v oblasti BOZP majú:

- poverení zamestnanci stavebníka (objednávateľa)
- poverený koordinátor bezpečnosti (§ 3 ods. 1 a § 6 Nariadenia vlády č.396/2006 Z.z.)
- osoby poverené výkonom technického dozoru stavebníka (objednávateľa)

V oblasti BOZP sú metodicky vedení koordinátorom bezpečnosti a musia byť podrobne zoznámení s problematikou BOZP v oblasti svojej odbornej spôsobilosti.

(4) Stavebník pri odovzdaní staveniska určí zhotoviteľovi v zmysle projektovej dokumentácie a zaznamená do zápisu o odovzdaní staveniska :

- a) vstup a pohyb osôb, vozidiel a mechanizmov,
- b) miesto a spôsob pripojenia na zdroj technologickej vody,
- c) miesto a spôsob pripojenia na zdroj el. energie,
- d) sociálne priestory,
- e) skladovacie priestory, možnosti na skladovanie stavebných materiálov

(5) Stavebník zabezpečí vypracovanie sankčného poriadku pre neplnenie zásad a povinností zhotoviteľa v oblasti BOZP a jeho aktualizáciu. Sankčný poriadok pre neplnenie zásad a povinností zhotoviteľa v oblasti BOZP musí byť súčasťou zmlúv resp. dohôd medzi stavebníkom a zhotoviteľmi stavby.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

2.2. Zodpovednosť a povinnosti zhotoviteľa

(6) Zhotoviteľ je plne zodpovedný za činnosť svojich zástupcov, kontrolných orgánov a zamestnancov na stavbe. Musí počas výstavby dodržiavať príslušné zákony, vyhlášky a predpisy BOZP pri prácach súvisiacich s predmetnou stavbou (podstatné zákony, vyhlášky, nariadenia vlády a predpisy sú uvedené v prílohe č.1). Povinnosť platí v plnom rozsahu aj pre zamestnancov podzhotoviteľov a poddodávateľov. Nič tu obsiahnuté nemôže zhotoviteľa zbaviť tejto zodpovednosti či záväzku.

(7) Zhotoviteľ ustanoví vedením stavby svojho zástupcu v zmysle zmluvných podmienok (ďalej len „vedúci stavby“). Zhotoviteľ a každý podzhotoviteľ je povinný poveriť výkonom funkcie stavbyvedúceho na stavenisku odborne spôsobilú osobu podľa § 45 stavebného zákona č. 50/1976 Zb.

(8) Zhotoviteľ je plne zodpovedný za rešpektovanie stanovených pravidiel a postupov v oblasti BOZP a OPP v Pláne BOZP, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou stavebnej dokumentácie a musí byť dostupný na každom stavenisku stavby. Akékoľvek výnimky musia byť najprv prerokované s koordinátorom bezpečnosti.

(9) Zhotoviteľ :

- a) zabezpečiť pre zodpovedných vedúcich zamestnancov a zodpovedné osoby na stavbe¹ pred začatím prác poučenie zamerané na problematiku dodržiavania predpisov BOZP a ochrany pred požiarom a o zvlášťnej povahe a stave zariadení, na ktorých alebo v blízkosti ktorých bude zhotoviteľ pracovať.
- b) je povinný preukazne oboznámiť s obsahom Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci všetkých svojich zamestnancov a svojich podzhotoviteľov a vyžadovať jeho dodržiavanie. Oboznámenie je súčasťou „Oboznámenia pred vstupom na stavbu“ (uvedené v časti 4 tohto Plánu BOZP)
- c) zodpovedá za kvalifikáciu, odbornú spôsobilosť a zdravotnú spôsobilosť svojich zamestnancov, za ich poučenie a overenie znalostí z predpisov BOZP a ochrane pred požiarom.

(10) Pred začatím prác je zhotoviteľ povinný predložiť koordinátorovi bezpečnosti :

- a) menný zoznam všetkých zamestnancov zúčastnených na stavebnej činnosti v členení podľa podzhotoviteľov. (vzor je v prílohe č. 2)
- b) zoznam všetkých pracovných strojov a zariadení, ktoré bude na stavenisku používať spolu s identifikáciou ohrození spojených s ich používaním. (vzor je v prílohe č. 2)
- c) zhotoviteľ priebežne aktualizuje zoznamy zamestnancov a pracovných strojov a zariadení, ktoré pravidelne (v intervaloch určených koordinátorom bezpečnosti) predkladá koordinátorovi bezpečnosti.

(11) Posúdenie rizík

- a) Zhotoviteľ je povinný zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami na tejto stavbe (v súlade s §6 ods.1 písm. c) zákona 124/2006 Z. z.).,

V rámci posúdenia rizika je nutné vyhodnotiť nebezpečenstvá a ohrozenia vyplývajúce aj:

- z umiestnenia pracoviska,
- z pracovnej činnosti pre okolie,
- pre súbežne vykonávané práce,
- pre nadväzne vykonávané práce,

Základná analýza rizík v zmysle horeuvedených kritérií je v prílohe č. 5

- b) Dostatočne včas pred zahájením prác predloží zhotoviteľ dokument o posúdení rizika koordinátorovi bezpečnosti spolu s TP (bezpečným pracovným postupom)

¹ definícia v zmysle §2 písm. q) Vyhlášky MPSVR SR č. 147/2013 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

- c) Podľa konkrétnej situácie je nutné dokument o posúdení rizika (najmä bezpečnostné opatrenia) priebežne aktualizovať. Tieto informácie je nutné v písomnej (resp. elektronickej) forme bezprostredne odovzdať koordinátorovi bezpečnosti v záujme zaistenia informovanosti ostatných zhotoviteľov na stavbe. Na spoločnom pracovisku viacerých zhotoviteľov si zodpovední zamestnanci jednotlivých zhotoviteľov preukaznou formou odovzdajú dokument o posúdení rizika pre všetky ním vykonávané činnosti na danom spoločnom pracovisku (pozri kap. 3.7. tohto Plánu)

(12) Zhotoviteľ je ďalej najmä povinný:

- plniť ohlasovaciu povinnosť podľa zákona č. 124/2006 Z. z. v prípade vzniku nebezpečnej udalosti, alebo zákona č. 513/2009 Z. z. v prípade vzniku nehody a mimoriadnej udalosti (úraz, havária, požiar a pod.) príslušným štátnym orgánom a vznik takejto udalosti oznámiť neodkladne koordinátorovi bezpečnosti a objednávateľovi s cieľom zabezpečiť objektívne vyšetrovanie,
- zamestnanci zhotoviteľa sa musia zdržiavať iba na určenom pracovisku a pohybovať sa len v určených priestoroch, vrátane prístupu na pracovisko
- zabezpečiť viditeľné označenie zamestnancov a používanie OOPP v zmysle Plánu BOZP stavby
- používať výhradne miesta a spôsoby pripojenia el. energie a ostatných médií určené objednávateľom pri odovzdaní staveniska,
- uskladňovať náradie, materiál a ostatné veci len na mieste, ktoré určil objednávateľ pri odovzdaní staveniska,
- dodržiavať čistotu a poriadok na pracovisku,
- dodržiavať zákaz požívania alkoholických nápojov a zákaz pracovať pod vplyvom alkoholu a omamných látok v priestoroch stavby,
- pri zriadení a prevádzke zariadenia staveniska dodržiavať povinnosti zhotoviteľa uvedené v časti 5 Plánu BOZP
- oznamovať koordinátorovi bezpečnosti každé prerušenie stavebných prác
- nahlásiť koordinátorovi bezpečnosti bezodkladne a písomne zmeny počtu a údajov o právnických a fyzických osobách, vykonávajúcich činnosť na stavenisku,
- udržiavať a prevádzkovať motorové vozidlá, stroje a mechanizmy v spôsobilom technickom stave a bez poškodzovania životného prostredia
- predkladať koordinátorovi bezpečnosti Plán tankovania PHM, ak sa uvažuje s tankovaním v rámci stavby (určenie miesta, času, preventívne opatrenia proti úniku PHM, zaistenie havarijnej sady pre likvidáciu následkov úniku PHM, typ a počet cisterien s PHM a pod.)

A. Dokumentácia BOZP

(13) Zhotoviteľ od začiatku vykonávania prác na stavenisku vedie dokumentáciu BOZP súvisiacu s požiadavkami zmluvy a týmto Plánom BOZP.

Základnou dokumentáciou je „Kniha BOZP a „Kniha úrazov a poranení“, v ktorých zhotoviteľ eviduje záznamy o poučeníach, školeniach, kontrolách, nehodách, pracovných úrazoch a úrazoch, požiaroch, dopravných nehodách, technických haváriách, haváriách na životnom prostredí, a pod..

(14) Vzory Knihy BOZP a Knihy úrazov a poranení vypracuje koordinátor bezpečnosti stavby a budú samostatnými prílohami č. 6 a 7 k Plánu BOZP.

(15) Kniha BOZP obsahuje minimálne :

- Dôležité záznamy súvisiace s BOZP (o poučeníach, školeniach, povoleniach, opatreniach v oblasti BOZP pri prerušení prác, záznamy o tematických stretnutiach so zamestnancami v oblasti BOZP, oboznámenie návštev, dodávateľov materiálov, servisné zásahy a pod.)
- Vykonané kontroly a inšpekcie v oblasti BOZP a OPP na stavbe
- Záznamy o vykonanej kontrole z podozrenia požitia alkoholických nápojov a omamných psychotropných prostriedkov

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(16) Kniha úrazov a poranení obsahuje minimálne :

- Smernicu na určenie postupov pri vzniku úrazu a nebezpečnej udalosti
- Predtlač evidencie pracovných úrazov na stavbe
- Predtlač evidencie nebezpečných udalostí a iných úrazov ako pracovných

(17) Ďalšou dokumentáciou BOZP (okrem Knihy BOZP a Knihy úrazov) je:

- dokumenty o posúdení rizika pri stavebných prácach vlastné, od podzhotoviteľov a na spoločnom pracovisku aj od iných zhotoviteľov,
- schválené technologické postupy prác
- bezpečnostné inštrukcie/pokyny od koordinátora bezpečnosti a zodpovedných vedúcich osôb zhotoviteľa,
- evidencia písomných povolení na prácu,
- evidencia povolení na činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- prehľad o odbornej spôsobilosti zamestnancov na vyhradených resp. určených technických zariadeniach, zváračov a stavebných strojníkov,
- prehľad zamestnancov vyškolených pre výkon protipožiarnej asistenčnej služby a doklady o ich odbornej príprave,
- doklady o odborných prehliadkach technických zariadení
- karty bezpečnostných údajov od všetkých chemických látok použitých zamestnancami na stavbe,

B. Zodpovedné osoby

(18) Zodpovednou osobou je osoba určená zhotoviteľom na odborné riadenie osôb vykonávajúcich stavebné práce na zverenom úseku s právomocou samostatne rozhodovať, najmä stavbyvedúci, majster a vedúci pracovnej skupiny.

Všeobecne zodpovedajú za:

- uplatňovanie BOZP na stavbe v zmysle všeobecne právne záväzných predpisov, interných smerníc zhotoviteľa
- dodržiavanie tohto Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- osobné dodržiavanie pravidiel BOZP všetkých zamestnancov pod svojim vedením.
- dodržiavanie odborných rád a pokynov koordinátora bezpečnosti

Vedúci stavby

(19) Je ustanovený zástupca Zhotoviteľa (kapitola 2.2. bod (7) Plánu BOZP). Zodpovedá za kompletnú problematiku BOZP na stavbe, najmä za:

- prerokovanie požiadaviek (tém) z "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci" na úvodných a koordinačných poradách so zhotoviteľmi
- pobyt a činnosť návštev vedenia stavby a kontrolných zamestnancov zhotoviteľa pri ich krátkodobých pobytoch na stavbe, s dôrazom na dodržiavanie pravidiel, školení o BOZP a vybavení OOPP,.
- to, aby boli na stavbe pred začatím prác vypracované technologické postupy
- aby zistené nedostatky z vykonaných kontrol BOZP (o ktorých bol informovaný), boli čo najskôr odstránené, prijíma nápravné opatrenia a opatrenia na elimináciu ich opakovania

(20) Ďalšie zodpovednosti a povinnosti vedúceho stavby vo vzťahu k BOZP:

- formou obchôdzok vykonáva priamy dozor nad uplatňovaním pravidiel BOZP na stavbe
- zúčastňuje sa auditov BOZP na stavbe.
- koordinuje práce podzhotoviteľov

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Stavbyvedúci

(21) K tejto funkcii patrí priama kontrola zamestnancov stavby a výber aktuálnych postupov a metód výstavby. Zodpovedá za :

- ohlasovanie a vyšetrovanie pracovných úrazov a následné prijímanie nápravných opatrení
- pobyt a činnosť návštev a externých zamestnancov zhotoviteľa pri ich krátkodobých pobytoch na stavenisku, s dôrazom na dodržiavanie pravidiel, školení BOZP a vybavení OOPP.
- to, aby boli na stavenisku pred začatím prác vypracované technologické postupy a pracovné postupy.
- to, že pracovné náradie, stroje a zariadenia, ktoré potrebujú zamestnanci k práci sú v odpovedajúcom vyhotovení, udržiavané v bezpečnom stave a že metódy a postupy výstavby sú v súlade s predpismi BOZP.
- evidenciu osôb prítomných na stavbe
- realizáciu nápravných opatrení, keď sú zistené nedostatky v oblasti BOZP

(22) Ďalšie zodpovednosti a povinnosti stavbyvedúceho vo vzťahu k BOZP:

- formou obchôdzok vykonáva priamy dozor nad uplatňovaním pravidiel BOZP na stavenisku a zúčastňuje sa auditov a kontrol BOZP na ním riadenom na stavenisku
- vydáva povolenie pre práce a vydáva písomné povolenie na činnosti zo zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru
- koordinuje práce svojich podzhotoviteľov

Majstri a vedúci pracovných skupín

(23) Majstri a vedúci pracovných skupín sú zodpovední za prenášanie informácií v oblastiach BOZP a za priamy dohľad nad dodržiavaním pravidiel BOZP u svojej skupiny

(24) Majstri a vedúci pracovných skupín musia poznať Plán BOZP a musia byť schopní zaistiť dodržiavanie pravidiel a štandardov BOZP.

C. Zamestnanci

(25) Pojem zamestnanci v Pláne BOZP znamená osoby, ktoré vykonávajú činnosti na stavbe v zamestnaneckom vzťahu (alebo obdobnom) k zhotoviteľovi resp. k podzhotoviteľovi a taktiež všetky samostatne zárobkovo činné osoby², ktoré vykonávajú činnosti na stavbe na základe obchodného vzťahu so (pod)zhotoviteľom

(26) Každý zamestnanec zhotoviteľa je povinný dodržiavať stanovené bezpečnostné pravidlá, metódy a bezpečné pracovné postupy, používať zodpovedajúce bezpečnostné pomôcky, vhodné nástroje a prístroje a chovať sa spôsobom, ktorý zaručuje bezpečnosť jeho i ostatných zamestnancov a nezadá príčinu k vzniku pracovného úrazu a požiaru.

(27) Zamestnanci sú povinní informovať príslušného priameho nadriadeného, stavbyvedúceho resp. koordinátora bezpečnosti o nebezpečných podmienkach, postupoch a chovaní v ich pracovných priestoroch.

D. Dopravné prostriedky, stavebné stroje a mechanizmy

(28) Dopravná technika, stavebné stroje, strojné a elektrické zariadenia musia byť označené názvom či logom zhotoviteľa (podzhotoviteľa, dodávateľa) a musia byť označené nápisom (tabuľkou) preukazujúcou príslušnosť k stavbe.

(29) Každý mechanizmus pred zaradením na stavbu musí mať zdokladovanú technickú spôsobilosť uloženú u príslušného stavbyvedúceho: platné technické kontroly, vykonané revízie, prehliadky, skúšky, a pod. pred začatím prác na stavenisku.

² Samostatne zárobkovo činné osoby (živnostníci) sú v primeranej miere povinní dodržiavať ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP vzťahujúcich sa na zamestnávateľa (najmä § 6 až § 9 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov) aj zamestnanca (najmä § 12 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(30) Zariadenia používané na stavbe musia byť pravidelne najmenej 1× týždenne vizuálne kontrolované z hľadiska BOZP. Pokiaľ sa zistí poškodenie, musí byť zariadenie okamžite vymenené alebo opravené. Koordinátor bezpečnosti je oprávnený poškodené zariadenia vylúčiť z ich užívania na stavbe.

(31) Pokiaľ je pre obsluhu zariadenia požadovaná odborná spôsobilosť, je obsluha povinná mať na stavenisku k dispozícii zodpovedajúci doklad (preukaz, osvedčenie a pod.) a na požiadanie ho predložiť koordinátorovi bezpečnosti.

(32) Ďalšie špecifikácie sú v časti 6 tohto Plánu BOZP

3. KOORDINÁCIA V OBLASTIACH BOZP

3.1. Požiadavky na projektovú dokumentáciu a jej koordinácia

(1) V projektovej dokumentácii a jej zmenách sa musia zohľadniť všeobecné zásady prevencie týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri

a) architektonických, technických alebo organizačných riešeniach, na základe ktorých sa plánujú práce, ktoré sa budú vykonávať súčasne alebo budú na seba nadväzovať,

b) určovaní času trvania jednotlivých prác alebo ich etáp.

(2) V projektovej dokumentácii a jej zmenách sa musí zohľadniť plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(3) Súčasťou PD musia byť aj opatrenia na zaistenie BOZP pri realizácii stavebných prác, najmä pri prácach s osobitným nebezpečenstvom.

(4) Koordináciu projektovej dokumentácie a jej zmien z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor dokumentácie, poverený v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z..

(5) Koordinátor dokumentácie poverený stavebníkom predkladá technickému dozoru stavebníka a koordinátorovi bezpečnosti písomnú informáciu o zmenách v projektovej dokumentácii (PD) a k nej vyhotovenej výrobnotechnickej dokumentácii (VTD) s návrhom premietnutí deklarovaných zmien PD a VTD do zmeny plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(6) Koordinátor bezpečnosti vykoná úpravu Plánu BOZP so zohľadnením na časový priebeh prác a ich časovú nadväznosť pri nevyhnutnej potrebe súčasného výkonu viacerých činností, ktorými sa jednotliví podzhotovitelia ohrozujú pri stavebných prácach a pri prácach s osobitným nebezpečenstvom. Zhotoviteľ vykoná úpravu pravidiel na vykonávanie prác na stavenisku a osobitných opatrení pre práce s osobitným nebezpečenstvom

3.2. Koordinácia bezpečnosti

(7) Koordináciu plnenia úloh pri realizácii prác na stavenisku z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor bezpečnosti, poverený stavebníkom v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z..

(8) Ustanovením koordinátora bezpečnosti sa zhotovitelia nezbavujú zodpovednosti za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci svojich zamestnancov, ktorá pre nich vyplýva z príslušných právnych predpisov.

(9) Všetci účastníci stavby sú povinní pri výkone svojej činnosti na stavbe zohľadňovať pokyny koordinátora bezpečnosti a poskytovať mu potrebné informácie o BOZP, súvisiace s výkonom ich prác a činnosti na stavbe.

(10) Práce vykonávané viacerými zhotoviteľmi súčasne musia byť navzájom koordinované a vykonávané takým spôsobom, aby nedošlo k vzájomnému ohrozeniu bezpečnosti a zdravia zamestnancov. Musia byť prijaté opatrenia, ktoré budú vymedzovať a upresňovať zodpovednosť pre každého zúčastneného zhotoviteľa.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(11) Základné povinnosti koordinátora bezpečnosti:

- plní úlohy uvedené v § 6 Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z.
- upozorňuje zainteresované strany na zmeny pravidiel a postupov BOZP .
- organizuje v súčinnosti s vedúcim stavby pravidelný audit BOZP na stavbe za účasti zhotoviteľov.
- dohliada v spolupráci s vedúcim stavby na vyšetrovanie pracovných úrazov a technických havárií a udržiava v potrebných prípadoch súvisiacich s BOZP kontakt s inšpektorátom práce a ostatnými štátnymi orgánmi
- pracuje v tesnej súčinnosti so všetkými pracovníkmi stavebníka, technického dozora, a zhotoviteľov, ktorí sú zainteresovaní na obmedzovaní alebo úpravách všetkých podmienok a postupov, ktoré sú považované za nebezpečné alebo zdravie ohrozujúce prostredníctvom:
  - a) vydávania bezpečnostných pokynov (inštrukcií)
  - b) poskytovania odborných rád a návodov
  - c) presadzovania bezpečných pracovných postupov
- o vykonaných kontrolách BOZP vykonáva samostatné zápisy, ktoré predkladá vedúcemu stavby na riešenie zistených nedostatkov.
- organizuje a vykonáva oboznámenia pred vstupom na stavbu a školenia BOZP s témou „Plán BOZP na stavbe“ pre určených pracovníkov stavby (zástupcovia stavebníka, TDS, vedúci stavby apod.)
- stanovuje požiadavky na technologické postupy z hľadiska BOZP (bezpečné pracovné postupy) a vyžaduje ich plnenie (revízia, odsúhlasenie, spätná väzba)

(12) Koordinátor bezpečnosti je oprávnený:

- zúčastňovať sa všetkých dôležitých pracovných porád a stretnutí (ako sú kontrolné dni, operatívne porady a pod.);
- organizovať pracovné porady a stretnutia pre riešenie otázok v oblasti BOZP
- požadovať predloženie TP (bezpečných pracovných postupov) a KBÚ;
- požadovať od zhotoviteľov odôvodnené úpravy TP (bezpečných pracovných postupov);
- požadovať predloženie dokumentácie a evidencie o absolvovaní príslušných školení a výcviku pracovníkov, resp. dokladu o ich požadovanej odbornej a zdravotnej spôsobilosti;
- požadovať predloženie prevádzkovej / sprievodnej dokumentácie k strojom a zariadeniam používaných na stavenisku;
- kontrolovať dodržiavanie pravidiel BOZP na stavenisku;
- vykonávať u pracovníkov stavby skúšku na požitie alkoholu, omamných a psychotropných látok;
- vykázať pracovníka zo staveniska, pokiaľ je pod vplyvom alkoholu alebo omamných a psychotropných látok, alebo pokiaľ závažným spôsobom porušuje pravidlá BOZP;
- prerušiť alebo zastaviť výkon prác, pokiaľ hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia pracovníkov;
- nariadiť prerušenie prác v prípade nedodržania pravidiel a povinností vyplývajúcich z plánu BOZP
- navrhnúť Stavebníkovi (vedúcemu TDS) uplatniť sankcie zmluvne dohodnuté medzi Stavebníkom a Zhotoviteľom resp. navrhnúť vedúcemu stavby uplatniť sankcie zmluvne dohodnuté medzi Zhotoviteľom a jeho podzhotoviteľmi.

(13) Dôsledky a škody vyplývajúce z prerušenia prác nariadených koordinátorom bezpečnosti znáša príslušný zhotoviteľ, na ktorého strane došlo k zanedbaniu povinností.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

3.3. Komisia BOZP stavby

(14) Komisia BOZP stavby je pracovná skupina pre vyhodnotenie dodržiavania BOZP a prijímanie návrhov na zlepšovanie stavu BOZP na stavbe. Komisiu tvoria stáli a občasní členovia :

- Stáli členovia: koordinátor bezpečnosti, koordinátor dokumentácie, zástupcovia stavebníka, technického dozora stavebníka a zhotoviteľa
- Občasní členovia: zodpovedné osoby podzhotoviteľov a zástupcovia správcov infraštruktúry.

Do Komisie BOZP môžu byť podľa potreby prizývaní pracovníci inšpektorátov práce, technickej inšpekcie, polície, apod..

(15) Koordinátor bezpečnosti minimálne jedenkrát za mesiac organizuje pracovné stretnutie „Komisie BOZP stavby“.

(16) Komisia BOZP stavby na svojich zasadnutiach najmä:

- zhodnotí činnosť na stavbe za uplynulé obdobie z hľadiska dodržiavania BOZP
- prerokuje každý pracovný úraz resp. mimoriadnosť v oblasti BOZP na stavbe, vyhodnotí prijaté opatrenia zhotoviteľa a prijme systémové opatrenia pre elimináciu podobnej udalosti
- stanovuje úlohy pre zlepšenie stavu v oblasti BOZP na stavbe
- prerokuje aplikáciu nových (aktualizovaných) predpisov v oblasti BOZP
- prerokuje zložité resp. náročné činnosti na stavbe v budúcom období z pohľadu BOZP

(17) Koordinátor bezpečnosti vyhotoví zápis z každého zasadnutia Komisie BOZP.

3.4. Koordinácia zhotoviteľa s podzhotoviteľmi

(18) Koordinácia bude prebiehať na stretnutiach zhotoviteľa a podzhotoviteľa, na ktorých budú prerokované všeobecné témy BOZP a ich praktické realizácie

(19) Zodpovedná osoba zhotoviteľa organizuje úvodnú poradu s podzhotoviteľom pred začatím prác podzhotoviteľa na stavbe. Účelom tejto porady je prerokovať pripravenosť podzhotoviteľa pred nástupom na realizáciu prác, v oblasti BOZP sú to najmä :

- dokumentácia BOZP
- časový harmonogram prác
- informácie v rámci odovzdania staveniska resp. pracoviska (prístup, komunikácie, zdroje, apod.)
- existencia spoločných pracovísk – podklady pre vypracovanie dohôd

(20) Odovzdanie a prevzatie staveniska (pracoviska) musí byť vždy **písomné** formou Záznamu o odovzdaní a prevzatí staveniska (pracoviska), ktorý musí obsahovať“

- identifikáciu konkrétneho pracoviska na stavenisku, ktoré je predmetom odovzdania a prevzatia medzi zhotoviteľmi,
- identifikačné údaje odovzdávajúceho subjektu, ktorými sú jeho názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, meno a priezvisko zodpovednej osoby za odovzdanie konkrétneho pracoviska na stavenisku,
- identifikačné údaje preberajúceho subjektu, ktorými sú jeho názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevzatie konkrétneho pracoviska na stavenisku,
- dohodnuté podmienky alebo požiadavky zhotoviteľov,
- dátum a čas odovzdania a prevzatia konkrétneho pracoviska na stavenisku, podpisy zodpovedných osôb za odovzdanie a prevzatie konkrétneho pracoviska na stavenisku za zhotoviteľov.

Ak pracovisko nie je odovzdané ďalšiemu zhotoviteľovi, tento ďalší zhotoviteľ je zhotoviteľom vykonávajúcim pracovnú činnosť na pracovisku iného zhotoviteľa. (pozri časť 3.7. tohto Plánu BOZP)

(21) Zhotoviteľ organizuje pravidelné koordinačné stretnutia, na ktorých z hľadiska BOZP prerokuje najmä:

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

- a) zhodnotenie činnosti na stavbe z hľadiska dodržiavania zásad BOZP, nedodržiavanie pravidiel BOZP a nápravné opatrenia
- b) dôsledky prípadného neplnenia časového hramonogram prác
- c) koordinácia prác jednotlivých podzhotoviteľov
- d) informácie o pracovných úrazoch a mimoriadnych udalostiach v oblasti BOZP na stavbe a prijaté opatrenia pre elimináciu podobných udalostí,
- e) stanovenie úloh pre zlepšenie stavu v oblasti BOZP na stavbe,
- f) prerokovanie aplikácie nových (aktualizovaných) predpisov v oblasti BOZP,
- g) prerokovanie zložitých a náročných činností na stavbe v budúcom období z pohľadu BOZP,
- h) návrhy zhotoviteľov v oblasti BOZP vyplývajúce z ich praktických skúseností,

(22) Na úvodných poradách a koordinačných poradách vedúci stavby stanoví v zázname (zápise) z porady:

- ktorý zhotoviteľ a v akom čase realizuje, udržiava a likviduje plánované spoločné bezpečnostné opatrenia v spoločných priestoroch
- ktorý zhotoviteľ sa stará o poriadok a čistotu na stavenisku

3.5. Koordinácia zhotoviteľa s prevádzkou na verejných komunikáciách

(23) Spolupráca v oblastiach BOZP bude prebiehať priebežne po celú dobu realizácie projektu.

(24) Zástupcovia správcu verejnej cestnej komunikácie budú podľa potreby pozývaní na koordinačné porady, prípadne na kontroly BOZP.

(25) Podľa potreby sa budú konať doplnkové porady pred zahájením zložitejších prác, na ktorých budú prerokované špecifické riziká práce, príslušné postupy a stanovené dodatočné bezpečnostné opatrenia.

3.6. Povoľovanie prác

(26) Zahájenie prác na stavenisku je možné vykonávať len na povolenie, ktoré vydáva vedúci stavby v spolupráci s koordinátorom bezpečnosti na základe schválených technologických postupov, v ktorých sú obsiahnuté požiadavky na zaistenie BOZP.

(27) V prípade stiesnených priestorov³ vedúci stavby vydáva povolenie na prácu v stiesnenom priestore na návrh zodpovednej osoby podzhotoviteľa. V povolení sa uvedú všetky dôležité skutočnosti pre bezpečný výkon prác, posúdenie rizík, riadenie vstupu a výstupu osôb do/z týchto priestorov, oboznamovanie osôb, používanie OOPP, komunikačné zariadenie, záchrana a prvá pomoc.

(28) Stavbyvedúci vydáva písomný pokyn na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pre činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, ktoré nie sú z hľadiska ochrany pred požiarmi upravené osobitnými predpismi. Pri činnostiach spojených so zváraním, s tepelným delením a s ďalšími spôsobmi spracúvania kovov, pri ktorých sa používa zváracie zariadenie na miestach s možnosťou vzniku požiaru alebo výbuchu vydáva písomné povolenie na zváranie pred jeho začatím a určuje podmienky z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti, po ktorých splnení možno túto činnosť vykonávať.

(29) Akékoľvek výkopové práce sa môžu vykonávať len na povolenie stavbyvedúceho.

(30) Práce na technických zariadeniach a pri určitých činnostiach si vyžadujú špeciálne povolenia (príkaz "B" pri práci na elektrickom zariadení pod napätím resp. v jeho blízkosti, povolenie na zváranie, rezanie, apod.)

³ Stiesnený priestor je uzavretý priestor pri normálnom atmosférickom tlaku, ktoré nie je zvyčajným miestom výkonu práce s obmedzeným spôsobom vstupu a výstupu a ktoré sa môže stať nebezpečným na základe jednej alebo viacerých nižšie uvedených skutočností:

- prítomnosť plynov, kvapalín alebo tuhých látok, ktoré sú horľavé, toxické, dusivé, rádioaktívne, horúce alebo schladené;
- koncentrácia kyslíka nižšia ako 19,5 % alebo vyššia ako 22 % pri normálnom atmosférickom tlaku;
- horľavé alebo plyné výpary s úrovňou vyššou ako 10 % dolnej medze výbušnosti;
- má potenciál spôsobiť zaplavenie personálu vo vnútri priestoru; alebo
- obsahuje koncentrácie vzdušného horľavého prachu, ktoré môžu podporovať požiar alebo výbuch.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(31) Pred zahájením každej práce, na ktorú bolo vydané "Povolenie" alebo "Príkaz", organizuje najbližší nadriadený určených zamestnancov a príslušnej požiarnej hliadky (ak je potrebná) krátku pracovnú poradu a poučenie o BOZP, o čom vykoná preukazný zápis do Knihy BOZP.

3.7. Uzatvorenie Dohody na spoločných pracoviskách

(32) Ak zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku tak, že môže byť ohrozená ich bezpečnosť alebo zdravie, je spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonávaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť súčasťou uzavretých dohôd. Obsahom dohody je:

- určenie kto je povinný vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu
- vymedzenie pracovísk alebo pracovných priestorov jednotlivých podzhotoviteľov, spôsob a ďalšie podmienky ich odovzdávania a preberania
- špecifikovať otázky zabezpečenia spoločných pracovísk z hľadiska udržiavania poriadku, označovania, alebo zabezpečenia zdrojov ohrozenia, určenia režimu vstupu a pohybu zamestnancov alebo cudzích osôb na týchto pracoviskách, zabezpečenia prvej pomoci pre prípad vzniku úrazu

(33) Zamestnávatelia, ktorých zamestnanci plnia úlohy na spoločnom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na zdolávanie požiarov, na vykonanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť.

(34) Zamestnávateľ vykonávajúci montážne, opravárenské, stavebné a iné práce pre iné fyzické a právnické osoby je povinný dohodnúť s objednávatelom prác zabezpečenie a vybavenie pracoviska na bezpečný výkon práce. Práce sa môžu začať až vtedy, keď je pracovisko náležite zabezpečené a vybavené.

(35) Dohoda nie je potrebná, ak všetky horeuvedené požiadavky sú obsiahnuté v platnej zmluve medzi zainteresovanými stranami.

(36) Plnenie týchto povinností na stavenisku kontroluje koordinátor bezpečnosti.

4. OBOZNAMOVANIE A ŠKOLENIA O BOZP

A. Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

(1) Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca v zmysle § 7 zákona 124/2006 Z.z. a §3 vyhlášky 147/2013 Z.z.

a) s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,

b) s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,

c) so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.

(2) Oboznámenie sa musí vykonať pred vstupom zamestnanca na stavbu (stavenisko). Údaj o platnosti oboznamovania uvedie zhotoviteľ v zozname zamestnancov (príloha č. 2)

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

B. Oboznamovanie na stavenisku

Oboznamovanie pred vstupom na stavbu

(3) Oboznámenie s Plánom BOZP stavby, so všeobecnými zásadami BOZP na stavbe a v potrebnom rozsahu s miestnymi podmienkami na danom pracovisku (vykonávané činnosti, špecifické vlastnosti spoločných pracovísk podzhotoviteľov, komunikácie, prijaté opatrenia a riadenie prác pracoviska apod.) vykonávajú určení zamestnanci jednotlivých zhotoviteľov, ktorí sú zodpovední za oboznamovanie svojich zamestnancov. Ak u zhotoviteľa nie je priamo stanovený určený zamestnanec, potom zodpovednosť za oboznamovanie preberá príslušný stavbyvedúci. (vzor osnovy je uvedený v prílohe č. 3)

(4) Oboznámenie vedúceho stavby, realizačného tímu a osoby stavebníka poverené technickým dozorom vykoná koordinátor bezpečnosti

(5) O vykonanom oboznamovaní sa vykoná záznam (prezenčná listina), ktorý sa bude uchovávať v Knihe BOZP

(6) S výkonom akékoľvek pracovnej činnosti a pohybom na stavenisku môžu zamestnanci začať až po absolvovaní oboznámenia pred vstupom na stavbu.

Informovanie a oboznamovanie počas prác

(7) Na začiatku pracovnej zmeny zodpovedná osoba informuje osoby vykonávajúce stavebné práce o bezpečných pracovných postupoch, nebezpečenstvách a ohrozeniach a prijatých opatreniach na zaistenie BOZP, ktoré vyplývajú z hodnotenia rizík. Záznam o informovaní sa uvedie v Knihe BOZP.

(8) Pri zmene geologických, hydrogeologických, poveternostných a iných podmienok, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť a ochranu zdravia pri stavebných prácach, zodpovedná osoba po vykonaní potrebných zmien technologických postupov oboznámi s nimi osoby vykonávajúce tieto stavebné práce

Oboznámenie vodičov dodávateľov materiálu

(9) Vodičov nákladných vozidiel so stavebným materiálom, ktorí na stavbu vstúpia iba za účelom jednorazovej vykládky resp. naloženia materiálu oboznámi priamo na stavbe prítomná zodpovedná osoba zhotoviteľa (majster, stavbyvedúci) na konkrétnom pracovisku.

(10) Obsahom oboznámenia sú relevantné informácie z Plánu BOZP na stavbe (zásady pohybu vozidiel na stavbe, zákazy, zásady pri nakládke a vykládke, používanie OOPP apod.) Po školení vodič podpíše prezenčnú listinu, ktorú vedie majster/stavbyvedúci. Prezenčná listina musí obsahovať: poradové číslo, meno, priezvisko vodiča, EČV a dátum preškolenia..

C. Školenie (poučenie) pre krátkodobé návštevy

(11) Návštevy na stavenisku musia byť trvalo sprevádzané počas pobytu na stavenisku zodpovednou a spôsobilou osobou, ktorá vykoná poučenie pre návštevu ; o poučení vykoná záznam do Knihy BOZP resp. sa o poučení vyhotoví samostatný záznam

(12) Krátke poučenie vykoná príslušný zodpovedný zamestnanec, ktorý sprevádza návštevy. Obsahom poučenia sú základné pravidlá pre pohyb osôb na stavenisku :

- základná informácia o stavbe a navštívenom pracovisku
- zásady pre pohyb osôb a vozidiel na stavenisku
- možné ohrozenia a nebezpečenstvá,
- dôležité zákazy,
- postup pri výskyte mimoriadnej udalosti,
- požadované OOPP.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

D. Špeciálne školenia a kurzy (profesné)

D.1. Pre mimoriadne práce a práce so zvýšeným nebezpečenstvom:

- a) práce, ktoré nie sú bežnou činnosťou zamestnancov a vyžadujú zvláštne opatrenie BOZP
- b) práce v podmienkach pracoviska so zvýšeným nebezpečenstvom

(13) Školenie (inštruktáž) sa vykonáva pred začiatkom prác.

(14) Zodpovedný vedúci pracoviska alebo ním poverený zamestnanec, ktorý práce priamo riadi (napr. majster) oboznámi všetkých zamestnancov so schváleným pracovným postupom a bezpečnostnými podmienkami pre danú činnosť a situáciu.

(15) Zápis o preškolení sa vykoná do Knihy BOZP alebo do stavebného denníka. Pre dlhodobú činnosť sa musí zápis vykonať do osobných záznamov zamestnanca.

D.2. Obsluha a servis vyhradených resp. určených technických zariadení a obsluha špeciálnych zariadení:

(16) Obsluha a servis vyhradených resp. určených technických zariadení, obsluha špeciálnych zariadení a ďalších profesií, ktorých vykonávanie je spojené so zvýšeným rizikom úrazu:

- a) činnosti ako: žeriavníci, viazači bremien, elektromechanici, revízny technici, obsluha vysokozdvížných vozíkov, obsluha stavebných a iných špeciálnych zariadení a iné...
- b) pre práce ako: zváranie, práce s použitím horolezeckej techniky, práce s použitím bezpečnostného pásu alebo postroja a iné.

Požiadavky na odbornú kvalifikáciu týchto zamestnancov sú upravené všeobecnými predpismi a normami. K získaniu kvalifikačného oprávnenia (preukazu, osvedčenia) je nutné absolvovať zvláštne školenie alebo kurz. Pre udržanie kvalifikácie je nutné periodické školenie a preskúšanie znalostí. Lehoty a ďalšie podrobnosti riešia príslušné predpisy a normy.

(17) Pri práci je nutné mať doklad o kvalifikácii neustále pri sebe, alebo uschovaný u stavbyvedúceho.

Činnosť na elektrických zariadeniach

(18) Zhotoviteľ musí zabezpečiť zamestnancom, ktorí budú obsluhovať resp. majú vykonávať činnosť na elektrických zariadeniach v súvislosti so stavebnými úpravami predmetnej stavby príslušnú platnú kvalifikáciu v zmysle platných právnych a ostatných predpisov (Vyhláška č.508/2009 Z.z., STN 34 3100:2001, STN 34 3108+a + Z3:1968, apod.)

5. MINIMÁLNE BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA VYBAVENIE STAVENISKA

5.1. Stavenisko a zariadenia staveniska

(1) Vzhľadom k tomu, že sa jedná o stavbu aj v zastavanom území obce, v súlade s bodom 1.2. prílohy č.1 Vyhlášky 147/2013 Z.z. bude na stavenisku:

- a. vyznačené po obvode staveniska upozornenie na nebezpečenstvo (tabule podľa prílohy č. 4)
- b. zariadenia staveniska oplotené do výšky najmenej 1,8 m; oplotenie bude mať uzamykateľné vstupy a výstupy.
- c. podľa postupu vykonávania prác ohrozujúcich verejnosť a priestorových možnosti bude stavenisko ohradené dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m – čas a miesto bude určené na zasadnutí komisie BOZP stavby
- d. v prípade, že by oplotenie alebo ohradenie v nejakej etape zasahovalo do verejnej komunikácie, bude v noci a za zníženej viditeľnosti opatrené výstražným červeným svetlom v čele prekážky a ďalej vo vzdialenosti minimálne každých 50 m.

(2) Stavenisko pred každým vstupom a napojením na verejnú komunikáciu musí byť označené informačno-bezpečnostnými tabuľami (podľa prílohy č. 4). a dočasným dopravným značením počas celej doby výstavby po jednotlivých etapách a častiach.

(3) Pracoviská, nebezpečné priestory a komunikácie musia byť po zotmení a pri zníženej viditeľnosti primerane osvetlené (v zmysle vyhlášky MZ SR č. 541/2007 a STN EN 12 464-2:2015

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

A. Zariadenie staveniska

(4) V projekte resp. pri odovzdaní staveniska budú pre zhotoviteľa vytypované miesta pre zariadenie stavenisk s navrhnutými prístupovými cestami.

(5) Pred vybudovaním zariadenia staveniska zhotoviteľ predloží na schválenie koordinátorovi bezpečnosti stavby návrh jeho rozmiestnenia účelových objektov, umiestnenie inštalácií a oplotenia.

(6) Zhotoviteľ po schválení zabezpečí vypracovanie situačného plánu, ktorý bude umiestnený na trvale dostupnom mieste. Situačný plán musí obsahovať najmä:

- rozmiestnenie jednotlivých objektov; komunikácií a skladových priestorov;
- vyznačenie komunikačných a skladových priestorov
- priestory vyhradené na skladovanie horľavých a nebezpečných látok
- vyznačenie prístupových, únikových a zásahových ciest;
- vyznačenie prípojok elektriny, vody a kanalizácie;
- rozmiestnenie hasiacich prostriedkov a prostriedkov pre záchranné práce;
- umiestnenie prostriedkov prvej pomoci;
- miesto ohlasovne požiarov, resp. telefónu, určeného pre tiesňové volanie;

(7) Zariadenia stavenisk musia byť vždy označené tabuľou podľa prílohy č.4. Priestor zariadenia staveniska musí byť ohradený plotom o výške 1,8 m; ohradenie plotom sa nevyžaduje, pokiaľ zariadenie staveniska tvoria iba kancelárske a skladovacie objekty.

(8) V zariadení staveniska musia byť inštalované :

- požiarne poplachové smernice resp. požiarne evakuačný plán,
- hasiace prístroje (v predpísanom počte a druhoch),
- označenie miest, kde je povolené fajčiť,
- smernice pri vzniku pracovného úrazu a postup pri mimoriadnej situácii.

(9) Povinnosti zhotoviteľa:

- zabezpečiť, že priestory budú jednoznačne a zreteľne vyznačené a opatrené potrebnými tabuľkami, nápismi a značkami BOZP a OPP
- zabezpečiť pitnú vodu a hygienické zariadenia v potrebnom množstve pre zamestnancov stavby
- zabezpečiť pre zamestnancov stavby oddychovú miestnosť v priestoroch zariadenia staveniska. Oddychové miestnosti musia byť dostatočne veľké a vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek pre určený počet zamestnancov, minimálne musia mať zamestnanci k dispozícii vybavenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.
- denne pred odchodom z pracoviska musí zodpovedný zamestnanec určený stavbyvedúcim skontrolovať zariadenie staveniska.

(10) V priestore zariadenia staveniska

- nie je dovoľené hromadenie odpadkov, zaolejovaných handier, horľavých materiálov a ďalších požiarne - nebezpečných látok
- elektrické spotrebiče podliehajú prehliadkam a revíziám v režime podľa STN 33 1600+Z1:1996
- elektrické ohrievače a iné spotrebiče musia byť v dobrom stave a pravidelne kontrolované v súlade s STN 33 1500+Z1+Z2:1990. K prevádzke elektrických ohrievačov v priestoroch zariadenia staveniska je potrebné písomné povolenie technika požiarnej ochrany zhotoviteľa.
- **je zakázané používať plynové spotrebiče (vrátane propán - butánových)**

B. Zásady pre udržiavanie poriadku na stavbe

(11) Poriadok na stavbe je základným predpokladom bezpečnosti pracovných aktivít. Preto sa očakáva od zhotoviteľa dodržiavanie nasledujúcich pravidiel:

- všetky pracovné priestory a príslušenstvo udržiavať v čistom, hygienickom a zdravotne nezávadnom stave.
- udržiavať čistotu ciest pre peších aj pre vozidlá ;

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

- obaly je zakázané ponechávať na stavenisku, zhromažďujú sa pre odvoz s komunálnym odpadom alebo triedeným odpadom do kontajnerov. Všetky sklenené fľaše, poháre a sklenené obaly je zakázané vynášať na pracovisko.
- denne odpratávať odpad z pracovných miest i z okolia a zabezpečiť jeho roztriedenie..

C. Dopravné komunikácie

(12) Prístupové komunikácie ku všetkým pracoviskám stavby sú spracované v POV :

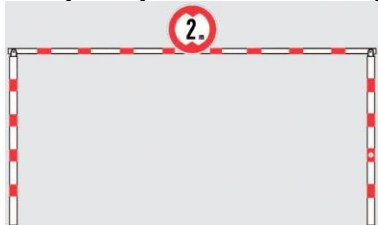
- a. Rýchlosť pohybu vozidiel na vnútrostaveniskových komunikáciách nesmie presiahnuť **30 km/hod**
- b. Pravidlá pohybu vozidiel na vnútrostaveniskových komunikáciách sú totožné s pravidlami dopravy na verejných cestách

(13) Prístupové cesty buduje zhotoviteľ tak, aby nenarúšal bezpečnosť a plynulosť prevádzky na ostatných komunikáciách.

(14) Vstupy na stavenisko, ako aj montážne priestory a prístupové cesty, ktoré k nim vedú musia byť označené bezpečnostnými značkami a tabuľkami

(15) Na začiatkoch prístupových ciest neprístupných verejnosti zhotoviteľ zaistí osadenie tabuľ podľa prílohy č.4 (minimálne tabule s označením zákazu vstupu na stavenisko nepovolaným osobám)

(16) Vedúci stavby zabezpečí pred začatím staveniskovej dopravy a pri jej podstatnej zmene kontrolu prejazdnych profilov komunikácií a prevádzkových podmienok, ktoré musia byť v súlade s bodom 2 prílohy č.1 Vyhlášky 147/2013 Z.z. Nevyhovujúce komunikácie sa musia upraviť.

(17) Dočasné úrovňové prechody pre chodcov sú riešené v príslušnej projektovej dokumentácii resp. riešenia vypracuje zhotoviteľ. Zriadenie dočasných úrovňových prechodov musí zhotoviteľ riešiť v spolupráci so správcom dopravnej cesty a s príslušnými inštitúciami

(18) Dočasné úrovňové prechody pre chodcov musia byť v bezpečnom stave počas celej doby používania.

(19) Prístupové komunikácie a odstavné plochy sa musia po celý čas výstavby na stavenisku udržiavať v bezpečnom stave.

(20) Príľahlé verejne prístupné komunikácie musia byť označené dopravným značením. Bezpečnosť výjazdov zo stavby je nutné zabezpečiť osadením dopravného značenia.

(21) Zhotovitelia dbajú na to, aby nedošlo k znečisteniu príľahlých komunikácií stavebnými vozidlami, mechanizmami alebo prepravovaným materiálom. Horniny, piesok a iný materiál produkujúci prach musia byť pred prepravou klopené. Vozidlá pre prevoz takýchto materiálov musia byť vybavené plachtami. V prípade znečistenia je zhotoviteľ povinný komunikáciu ihneď očistiť.

(22) Vedúci stavby ustanoví zápisom do Knihy BOZP:

- a) zodpovednú osobu za kontrolu úplnosti a údržbu dopravného značenia a označenia stavby bezpečnostnými značkami a tabuľkami
- b) zodpovednú osobu za kontrolu bezpečného technického stavu a údržbu staveniskových komunikácií
- c) zodpovednú osobu za čistotu verejných komunikácií, ktorý dohliada na čistotu verejných komunikácií a prijíma okamžité opatrenia na vykonanie čistenia komunikácie.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

D. Zabezpečenie otvorov a jám

(23) Zodpovedné osoby na pracoviskách stavby zabezpečia, aby otvory a jamy na stavenisku alebo komunikácii, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, boli vždy zakryté alebo ohradené pevným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m

(24) Zakrytie súvislým poklopom sa musí vykonať tak, aby ho nebolo možné pri prevádzke odstrániť alebo poškodiť. Poklop musí mať únosnosť zodpovedajúcu predpokladanej prevádzke. Nezakrývajú sa len tie otvory a jamy, v ktorých sa pracuje. Ak sa zdržujú v bezprostrednej blízkosti ďalší zamestnanci, musia sa otvory a jamy ohradiť alebo strážiť.

E. Stabilita a pevnosť

(25) Zodpovedné osoby na pracoviskách stavby neumožnia prístup k akýmkoľvek plochám pozostávajúcim s nedostatočne pevných materiálov, ak plochy nie sú zabezpečené primeraným zariadením alebo prostriedkami na bezpečný výkon.

F. Energetické rozvody

(26) Energetické rozvody, ktoré sú na stavenisku musia byť pred začatím prác identifikované, prekontrolované a zreteľne označené. Energetické rozvody na stavenisku musia byť pravidelne kontrolované a udržiavané.

(27) Vedúci stavby musí určiť miesta a spôsob napojenia na jednotlivé energie pre každého zhotoviteľa.

(28) Hlavné vypínače a uzávery musia byť trvalo prístupné a viditeľne označené

Priklady označenia :

(29) Zodpovedné osoby na pracovisku zabezpečia, aby nedochádzalo k používaniu energetických rozvodov neoprávnenými osobami resp. k ich zneužitiu.

G. Skladovanie materiálov, konštrukčných prvkov a odpadu

(30) Zodpovedné osoby pracovísk zaistia bezpečný prístup a odber materiálu resp. konštrukčného prvku v súlade s postupom stavebných prác. Skládka, sklad a iné miesto na uskladnenie materiálu sa nesmú umiestňovať v priestoroch trvale ohrozovaných dopravou bremien, prácou vo výške a nad voľnou hĺbkou a na komunikáciách, ak by prekážali ich prevádzke.

(31) Pri nakladaní a vykladaní stavebného materiálu mimo zariadení staveniska zodpovedná osoba pracoviska poverí spôsobilú a riadne poučenú osobu na zaistenie bezpečnosti verejnosti. Táto osoba zodpovedá za bezpečnosť nakládky a vykládky, najmä za to, aby sa nepovolane osoby nedostali do pracovného pásma použitých strojov (žeriavy a pod.) a do jazdnej dráhy vozidiel pri cúvaní, otáčaní a pod.

(32) Pri ukladaní materiálu musí byť zabezpečená jeho stabilita, bezpečný odber a manipulácia.

(33) Stavebný odpad, suť, použité obaly a pod. budú ukladané na vopred vyhradenom mieste.

(34) Horľavé a nebezpečné materiály musia byť uskladnené oddelene od ostatných materiálov a pri ich uskladnení je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti a ochranné pásma od susedných objektov. Zároveň je nutné ponechať dostatočné priestory pre prístup hasičskej techniky. Tieto miesta je nutné označiť bezpečnostným označením

(35) Sklad technických plynov (kyslík, acetylén)

Vyhotovením musia spĺňať príslušné technické normy. Skladové bunky musia zaistiť dôkladné prirodzené vetranie. Fľaše na kyslík a acetylén sa skladujú samostatne, musia byť zabezpečené proti prevrhnutiu. Plné a prázdne fľaše skladovať vždy v oddelených priestoroch s označením „Plné fľaše“ a „Prázdne fľaše“. Na dverách skladu musí byť vyvesená tabuľka s údajmi o druhu plynu a najväčšom možnom počte skladovaných fliaš a bezpečnostným značením „Nebezpečenstvo výbuchu“ a „Zákaz vstupu nepovolánym osobám“.

V sklade a vo vzdialenosti do 10 m je zakázané ukladať akékoľvek horľavé látky a vykonávať práce s otvoreným ohňom bez povolenia.

(36) Príručný sklad horľavých kvapalín

Slúži k uloženiu a manipulácii s pohotovostnou zásobou hmôt, ktoré svojim vyhotovením musí spĺňať ustanovenia príslušných noriem. Sklad musí byť dostatočne prirodzene vetraný. Maximálna kapacita príručného skladu môže byť 7 m³ horľavých kvapalín všetkých tried nebezpečnosti spolu uskladnených v obaloch, kontajneroch a nádržiach.

Sklad musí byť vybavený:

- spádovou vodotesnou záchytnou zbernou nádobou,
- kovovou nádobou s dobre tesniacim vekom - pre ukladanie handier a iných horľavých odpadov (nasiaknutých olejovými hmotami, ktoré je nutné aspoň raz za deň zlikvidovať),
- hasiacim prístrojom,
- výstražnými nápismi „Nehasiť vodou“, „Fajčenie zakázané“ a „Zákaz práce s otvoreným ohňom“

H. Režim vstupu a kontrola pohybu osôb a vozidiel

(37) Zhotoviteľ je povinný zabezpečiť vstup na stavenisko len osobám, ktoré tam plnia svoje pracovné povinnosti. Pohyb zamestnancov v priestore staveniska po bežnej pracovnej dobe povoľuje vedenie stavby.

(38) Všetci zamestnanci stavby vstupujú na stavenisko určeným vstupom.

(39) Zodpovedný zástupca zhotoviteľa a každého podzhotoviteľa je povinný trvalo viesť evidenciu zamestnancov prítomných na stavbe.

(40) Režim vstupu a kontroly osôb a vozidiel na stavenisko stanoví zhotoviteľ v prevádzkovom poriadku staveniska, ktorý predkladá na schválenie koordinátorovi bezpečnosti pred začiatkom výstavby

(41) V prípade obmedzeného vstupu do priestorov staveniska vypracuje zhotoviteľ prevádzkový poriadok pre obmedzený režim vstupu a pohybu osôb

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

5.2. Technické zariadenia

(42) Vyhláška č. 508/2009 Z.z. (vyhradené technické zariadenia) definuje niektoré špeciálne zariadenia, ktoré vyžadujú zvláštny režim zaobchádzania (tlakové nádoby, zdvíhacie zariadenia, elektrické zariadenia, plynové zariadenia a pod.) Tieto zariadenia môžu byť uvedené do činnosti len po predpísaných kontrolách a prehliadkach vykonaných oprávnenou osobou.

(43) Osoba vykonávajúca obsluhu, skúšky, prehliadky a servis technického zariadenia musí mať platnú odbornú spôsobilosť. Ďalšie podrobnosti sú uvedené vo vyhláškach a technických normách.

(44) Stavbyvedúci pred začatím prác skontroluje kvalifikáciu obsluhy technického zariadenia.

A. Elektrické zariadenia

(45) Všetky elektrické káble musia byť zhotovené podľa platných predpisov a riadne označené. Káble sa nesmú pokladať alebo zavesovať priamo na kovové konštrukcie a ani s využitím kovových neizolovaných úchytiakov.

(46) Všetky káble križujúce pešiu alebo jazdnú komunikáciu musia byť odpovedajúcim spôsobom chránené:

- vyvesením vo výške najmenej 2,5 m.
- pevným a spoľahlivým zakotveným prekrytím

(47) Rozvod elektriny po stavbe (s využitím prenosných stavebných rozvádzačov) musia byť riešené rýchlym odpojením od zdroja:

- s prúdovým chráničom o vybavovacom prúde do 30 mA na zásuvkových obvodoch (menovitého prúdu 65 A)
- napájaním bezpečným malým napätím.

(48) Všetky elektrické náradia musia byť vo vyhotovení s dvojistou izoláciou (symbol).

(49) Všetky elektrické káble, rozvádzače, náradie a ďalšie zariadenia musia byť pravidelne kontrolované (revidované) oprávnenou osobou. Opravy a údržbu môže vykonávať len kvalifikovaný zamestnanec.

B. Práce blízko zariadení pod elektrickým napätím

(50) Práce so žeriavmi, rýpadlami a ostatnými mechanizačnými prostriedkami v ochrannom pásme elektrického vedenia je bez povolenia prevádzkovateľa elektrického zariadenia zakázané.

(51) V ochrannom pásme je možné uskutočňovať najnutnejšie stavebno - montážne práce len po predchádzajúcom prerokovaní s príslušným správcom elektrického vedenia. Tieto práce je potrebné v najväčšej možnej miere uskutočňovať pri vypnutom stave elektrického vedenia. Vypnutý stav musí byť zabezpečený v zmysle STN 34 3108+a + Z3:1968 („B“ príkaz s určeným dozorom).

(52) Pokiaľ pri práci v ochrannom pásme nie je možné zaistiť vypnutie elektrického zariadenia, musia byť práce uskutočnené pod dozorom „osoby znalej s vyššou kvalifikáciou“ (STN 34 3100:2001), určenej len pre dozor. Osoba znala s vyššou kvalifikáciou je zamestnanec energetickej organizácie. Zhotoviteľ dohodne s príslušnou energetickou organizáciou postup prác, s akými mechanizmami sa bude pracovať a bezpečnostné opatrenia. o tejto dohode je nutné zabezpečiť písomný doklad.

(53) Pri prejazdoch mechanizmov a prevážaní materiálov v ochrannom pásme a v miestach križovania (bez pracovnej činnosti) po komunikáciách, musia byť dodržané ochranné vzdialenosti v zmysle STN 34 3108+a + Z3:1968 "Bezpečnostné predpisy o zaobchádzaní s elektrickým zariadením osobami bez elektrotechnickej kvalifikácie".

(54) Zamestnanci vykonávajúci pracovné úlohy v blízkosti elektrického vonkajšieho vedenia pod napätím sa nesmú dotýkať montážneho žeriava a bez použitia izolačných pomôcok ani zavesených bremien. V nepredvídaných prípadoch s možnosťou dotyku živých častí so zariadeniami vydá dozor ďalšie doplňujúce pokyny.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(55) Pri práci s náradím, pri použití montážneho zariadenia a pri doprave rúr pomocou týchto zariadení v blízkosti vonkajšieho vedenia pod napätím sa musí dbať o zvýšenú opatrnosť. Ak nie je spoľahlivo zaistené dodržanie bezpečných vzdialeností podľa príslušných predpisov, musia byť práce zastavené. Pokračovať v práci sa môže až po uvedení príslušného úseku vonkajšieho vedenia do stavu bez napätia.

(56) Pred zahájením prác v ochrannom pásme musia byť všetci zamestnanci náležite a preukázateľne poučení v zmysle STN 34 3108+a + Z3:1968, STN 33 1310:1989, zákona č.513/2009, vyhlášky č. 205/2010 resp. vyhlášky č. 508/2009, s ohľadom na možnosti ohrozenia pri všetkých druhoch pracovných činností.

(57) Zdvíhacie zariadenia, ktoré budú pracovať v ochrannom pásme pokiaľ vedenie nie je zaistené a riadne zabezpečené v zmysle STN 34 3100:2001, musia mať indikátory priblíženia a musí sa postupovať podľa STN 34 3108+zmena a + Z3:1968 a súvisiacich predpisov.

C. Zdvíhacie zariadenia

(58) Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo vrátane ich súčastí, upevnení, kotvení a podpíer musia byť

- odborne navrhované a montované a dostatočne pevné pri ich používaní,
- bezpečne umiestnené a používané,
- udržiavané v prevádzkyschopnom stave,
- kontrolované, pravidelne prezerané a skúšané v súlade s osobitnými predpismi,
- obsluhované odborne spôsobilými osobami.

(59) Na zdvíhacích zariadeniach a ich príslušenstve musí byť na viditeľnom mieste označená hodnota ich maximálneho prípustného zaťaženia.

(60) Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo sa používajú len na účel, na ktorý boli navrhnuté.

(61) Zakázané manipulácie sú uvedené v STN 270143+a+b+c+Z4+Z5:1968

(62) Pre prevádzku zdvíhacích zariadení a stavebných výťahov na stavenisku musí byť zhotoviteľom spracovaný prevádzkový poriadok používania zdvíhacích zariadení, výťahov a manipulovania s bremenami. Postavenie žeriavov pri demontáži strechy je v prílohe č. 6

5.3. Ochranné pásma inžinierskych sietí

(63) Je potrebné, aby zhotoviteľ zabezpečil vytýčenie všetkých inžinierskych sietí ešte pred začatím výkopových prác.

(64) Pri všetkých inžinierskych sieťach sa práce musia vykonávať tak, aby boli dodržané príslušné ochranné pásma a STN 736005+a+b+Z3+Z4+Z5+Z6:1985 .Pri prácach v ochrannom pásme je nevyhnutné dodržať príslušnú platnú legislatívu SR, príslušné predpisy a podmienky správcov, resp. si vyžiadať jeho dozor počas výstavby.

Označovanie podzemných vedení výstražnými fóliami

(65) Ako výstražné fólie sa používajú fólie vyrobené z polyetylénu, polypropylénu a apod.

(66) Šírka fólii sa volí tak, aby presahovala šírku podzemného vedenia (prípadne šírku súbežne položených podzemných vedení) najmenej o 50 mm na obe strany od vonkajších okrajov podzemného vedenia.

Farba	Podzemné vedenie
Oranžová	Oznamovacie káble, káblovody
Červená	Silnoprúdové káble
Modrá	Železničné zabezpečovacie a oznamovacie káble
Biela	Vodovody
Žltá	Plynové potrubia
Zelená	Tepelné siete
Hnedá	Diaľkovody horľavých kvapalín
Čierna	Diaľkovody horľavých skvapalnených uhlov. plynov

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

5.4. Základné zásady bezpečného zaobchádzania s chemickými látkami

- Pred začatím práce alebo manipulácie s chemickými látkami musia zodpovedné osoby poučiť všetkých dotknutých zamestnancov o charaktere a vlastnostiach týchto látok (napr. z KBÚ alebo iného obdobného dokumentu) vrátane ochranných opatrení, spôsobu zaobchádzania a zásad prvej pomoci. O poučení vykonajú záznam do Knihy BOZP.
- Použiť vhodné osobné ochranné pracovné prostriedky pridelené na základe vyhodnotenia rizík a konkrétnych podmienok na pracovisku
- Pokiaľ sa bude pracovať s nebezpečnými látkami, najmä horľavými kvapalinami alebo výrobkami, ktoré ich obsahujú, v priestoroch alebo miestach s možnosťou vstupu nepovolaných osôb, zaistiť pracovisko výstražnými tabuľkami a značkami !
- Pri práci v uzavretých priestoroch, nádobách, nádržiach s výskytom plynov a pár nebezpečných chemických látok zaistiť kontrolu ďalšou osobou mimo ohrozený priestor a priebežné sledovanie koncentrácie nebezpečných látok a obsahu kyslíka vo vzduchu
- Pred začatím prác vybaviť pracovisko dostatočným množstvom asanačných prostriedkov, prostriedkov prvej pomoci a osobných ochranných pracovných prostriedkov aj pre havarijne účely
- Pred začatím ručnej manipulácie s nebezpečnými látkami skontrolovať stav držiadiel, uzatvorenia nádob a pevnosť obalov. Vyvarovať sa prenášaniu týchto nádob na chrbte alebo v náručí, prípadne ťahaníu alebo tlačeníu po podlahe. Pri čerpaní a stáčaní strojným zariadením, pri nakladaní a vykladaní motorovými vozíkmi alebo inými dopravníkmi sa riadiť miestnym predpisom, riešiacim bezpečnostné opatrenia pri uvedenej manipulácii
- U jednotlivých strojov a zariadení zaistiť dostatočný pracovný a manipulačný priestor umožňujúci bezpečne vykonávať požadované operácie, skontrolovať funkčnosť systému vetrania alebo odsávacieho zariadenia výparov a prachu nebezpečných látok a zamedziť usadzovaniu preliatych horľavých kvapalín vo vybraniach a priehlbniach strojov a zariadení, prípadne podláh
- Nebezpečné látky skladovať len na miestach k tomu určených v predpísanom množstve a bezpečných obaloch s vyznačením obsahu a bezpečnostným označením. Zabrániť spoločnému skladovaniu látok, ktoré spolu môžu nebezpečne reagovať !

5.5. Bezpečnostné značky a signály

A. Tabuľa pri vstupoch na stavenisko stavby

(67) Pri každom vstupe na stavenisko a na miestach, ktoré určí koordinátor bezpečnosti umiestni zhotoviteľ tabuľu s názvom stavby a názvom zhotoviteľa. Na tabuli (príklad tabule je v prílohe č. 4.) musia byť minimálne bezpečnostné značky vyjadrujúce zákaz vstupu nepovolaným osobám; nebezpečenstvo pádu, pošmyknutia, zakopnutia; príkaz na používanie výstražnej vesty, prostriedkov na ochranu hlavy a nôh; upozornenie na elektrické zariadenie; informáciu o max. povolenej rýchlosti vozidiel a o poskytovaní prvej pomoci a záchrany.

B. Pravidlá pre umiestnenie a použitie značiek a signálov

(68) Bezpečnostné značky a tabuľky sa umiestňujú do výšky 140 - 150 cm, a to v polohe primerané zornému poľu, s prihliadnutím ku všetkým prekážkam a rizikám.

(69) Pre zaistenie maximálnej účinnosti bezpečnostných značiek a signálov je nutné:

- obmedziť umiestnenie väčšieho počtu značiek blízko seba;
- nepoužívať svetelné značky v blízkosti iného podobného svetelného zdroja;
- nepoužívať súčasne dva a viacej svetelných značiek odlišného významu, ktoré môžu byť zamenené;
- nepoužívať dva zvukové signály súčasne;
- nepoužívať zvukové signály pri vysokej hladine okolitého hluku;

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

- kontrolovať funkčnosť svetelných značiek a zariadení k vysielaniu zvukových a svetelných signálov pred uvedením do prevádzky a v pravidelných intervaloch i v priebehu prevádzky;
- uviesť svetelné značky a zariadenie k vysielaniu zvukových a svetelných signálov po ukončení použitia bezodkladne do pohotovostného stavu.

(70) Zvukové signály musia byť rozpoznateľné od akýchkoľvek iných zvukových signálov a primerane počuteľné.

(71) Komunikácia hlasovými signálmi sa uskutočňuje formou jednoduchých, zrozumiteľných krátkych slov, skupín slov, krátkych textov alebo viet, zrozumiteľne vyslovených.

(72) Signály dávané rukou musia byť presné, jednoduché, rozlíšiteľné a nezameniteľné s inými signálmi.

(73) Značky, zvukové signály alebo hlasové signály môžu byť použité spoločne so svetelnými signálmi a signálmi dávanými rukou.

6. PRAVIDLÁ BOZP PRE ČINNOSTI NA STAVBE

(1) Bezpečnosť je založená na predvídaní, v prevencii zlyhania strojov a ľudských chýb, ktoré umožnia vznik požiarov, nehôd, zranení alebo smrť zamestnancov, straty času, poškodenia životného prostredia, poškodenia povesti spoločnosti alebo škody na materiále a zariadení. Hlavným princípom je idea, že bezpečnosť a ochrana životného prostredia je nedeliteľnou súčasťou organizácie práce.

(2) Realizácia projektu prináša zdroje ohrozenia (riziká) pre všetkých zamestnancov zúčastnených na stavbe. Nebezpečné situácie musia byť plánované a realizované v zhode s pravidlami "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia".

(3) V tejto časti Plánu BOZP sú uvádzané pravidlá, ktoré upresňujú a špecifikujú pravidlá uvádzané vo všeobecne záväzných predpisoch.

6.1. Pracovný odev a OOPP

(4) Všetky osoby na stavbe musia byť zreteľne označené na pracovnom odevu názvom prípadne logom zhotoviteľa.

(5) Každá osoba musí byť vybavená vhodnými OOPP (v zmysle zákona č.124/2006 Z.z.; NV SR č. 395/2006 Z.z.) pre všetky riziká, ktorým je vystavená pri vykonávaní konkrétnej práce.

(6) Používaná OOPP musí byť schváleného typu (s osvedčením oprávnenej skúšobne pre príslušné riziko) a s platnou lehotou na používanie.

(7) Všetky osoby **musia** pri pobyte na stavbe **trvale používať** :

- a) výstražnú reflexnú blúzu (halenu alebo vestu) resp. pracovný odev s retroreflexnými pásmi .
- b) ochrannú obuv (pevná, s tuhú podrážkou a ochrannou tužinkou v špičke),
- c) dlhé nohavice pokrývajúce vrchnú časť obuvi
- d) ochrannú prilbu

(8) Zhotoviteľ je povinný vybaviť osoby, ktoré s jeho vedomím vstupujú na stavenisko (pracovisko), osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami zodpovedajúcimi ich ohrozeniu a podľa vyššie uvedeného bodu

(9) **Výnimky pre špecifické pracoviská povoľuje koordinátor bezpečnosti na základe žiadosti zhotoviteľa.**

6.2. Bezpečné pracovné postupy a plánovanie prác

(10) Bezpečné pracovné postupy pre jednotlivé činnosti sú spracované v technologických predpisoch a postupoch. Obsah technologických postupov je stanovený v ods. (2) § 4 Vyhlášky 147/2013 Z.z.. Súčasťou technologických a pracovných postupov musia byť tiež technické a organizačné opatrenia k zaisteniu bezpečnosti zamestnancov, pracovísk a okolia

(11) Každý technologický postup na stavbe musí **skontrolovať** koordinátor bezpečnosti ešte pred jeho schválením.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(12) Zoznam schválených technologických postupov tvorí prílohu č. 8 tohto plánu, ktorý je pravidelne aktualizovaný.

(13) Zamestnanci zhotoviteľov musia byť preukazne zoznámení s technologickými / bezpečnými postupmi.

(14) Technologický postup / bezpečný pracovný postup musí byť na pracovisku stále k dispozícii.

6.3. Práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou

(15) Zaisteniu pri práci vo výškach a nad voľnou hĺbkou (práca a pohyb osoby, pri ktorom je ohrozená pádom z výšky, do hĺbky, prepadnutím alebo zosunutím) je potrebné venovať maximálnu pozornosť a riešiť ju v súlade s prílohou č. 6 Vyhlášky MPSVR SR č. 147/2013 Z.z., príslušnými nariadeniami vlády a technickými normami.

(16) Práce nad sebou nie sú na stavbe povolené.

(17) Zhadzovanie predmetov, materiálu a odpadu nie je na stavbe povolené

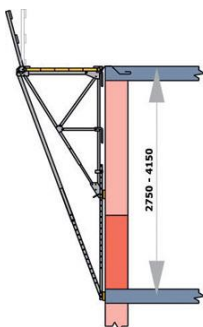
Zabezpečenie proti pádu

(18) Pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou sa na všetkých pracoviskách a komunikáciách osoba vykonávajúca stavebné práce zabezpečuje proti pádu prednostne kolektívnym zabezpečením, len v nevyhnutných prípadoch osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu.

(19) Spôsob zaistenia pracoviska resp. osôb zhotoviteľ uvedie v technologickom postupe v časovej súvislosti vzhľadom na harmonogram výstavby

(20) Kolektívne zabezpečenie musí byť navrhnuté, konštrukčne vyhotovené, zmontované, zdemontované, používané a udržiavané podľa slovenských technických noriem. Príslušné STN zhotoviteľ uvedie v technologickom postupe.

Príklad použitia kolektívneho zabezpečenia pracovníkov

(21) Miesto ukotvenia musí odolať silám pôsobiacim pri páde. Statická sila v smere pádu, ktorej má odolať miesto ukotvenia, je najmenej 15 kN, ak na základe statického výpočtu vykonaného v rámci posúdenia rizika nebola určená nižšia hodnota tejto sily. V blízkosti pracoviska, kde sa vykonávajú práce vo výške a nad voľnou hĺbkou, musia byť k dispozícii prostriedky na evakuáciu osoby zachytenej po páde z výšky alebo do hĺbky. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu a miesto jeho ukotvenia určuje zhotoviteľ v technologickom postupe. Súčasťou technologického postupu musí byť určenie spôsobu evakuácie osoby po zachytení pádu z výšky alebo do hĺbky a prostriedkov potrebných na jej evakuáciu.

(22) Každé pracovisko v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom s prácami vo výške a nad voľnou hĺbkou musí byť vybavené funkčným anemometrom (vetromerom)

Zabezpečenie miesta pod prácami vo výške a jeho okolia

(23) Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa zabezpečiť tak, aby nedošlo k ohrozeniu osôb vykonávajúcich stavebné práce a iných osôb.

Zodpovedná osoba pracoviska zabezpečí ohrozený priestor:

- vylúčením prevádzky
- použitím ochrannej konštrukcie, záchytnéj konštrukcie alebo lešenia vybaveného záchytnými sieťami, ktoré vymedzujú ohrozený priestor a zachytávajú prípadný pád,
- ohradením dvojtyčovým zábradlím s výškou najmenej 1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

s dostatočnou stabilitou; na krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej pracovnej zmeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1 m

Prijaté opatrenie na zabezpečenie ohrozeného priestoru zapíše zodpovedná osoba na pracovisku do Knihy BOZP.

Konštrukcie na zvyšovanie miesta práce

(24) Pri postupe prác do výšky sa miesto práce i úroveň pracoviska musí zvyšovať tak, aby pracovníci mohli pracovať bezpečne, aby sa vzájomne neohrozovali a mohli pracovať v obvyklej pracovnej výške. Za obvyklú pracovnú výšku sa pri ťažkých prácach (murovanie z tehál a tvárnic, manipulácia s bremenami, ťažkým náradím a pod.) považuje práca do výšky 1,5 m. Pri ostatných prácach (natieranie, omietanie, obkladanie, pripevňovanie a spájanie ľahkých predmetov a pod.) sa za zvyčajnú pracovnú výšku považuje práca do výšky 2,0 m nad úrovňou pracovnej podlahy.

(25) Na zvyšovanie miesta práce alebo na výstup sa nesmú používať labilné predmety a predmety určené na iné použitie (vedrá, sudy, debny, radiátory, bezpečnostné siete a pod.).

(26) Všetky konštrukcie na práce vo výškach sa môžu odovzdať do užívania len po ich úplnom ukončení a vybavení. O odovzdaní a prevzatí konštrukcie do užívania sa vykoná zápis do stavebného denníka.

(27) Montáž a demontáž lešenia môže vykonávať len fyzická osoba na základe platného preukazu lešenára

Lešenie

(28) Lešenie musí skontrolovať odborne spôsobilá osoba

- pred ich prevzatím do používania,
- v pravidelných intervaloch,
- po prestavbe, dočasnom prerušení prác, mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo po seizmickom otrase a po každom inom prípade, ktorý by mohol vplývať na ich pevnosť a stabilitu.

(29) O odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho časti na používanie sa vyhotoví osobou na montáž a demontáž lešenia (lešenár) záznam o odovzdaní a prevzatí podľa druhu lešenia, ktorý obsahuje označenie odovzdávajúceho a preberajúceho, identifikáciu odovzdávaného lešenia, podpisy odovzdávajúcej a preberajúcej zodpovednej osoby a dátum.

(30) Záznam o odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho časti na používanie sa nevyžaduje pri normalizovaných alebo typizovaných lešeniach s výškou pracovnej podlahy do 1,5 m

(31) Zápis o prevzatí a odovzdaní lešenia musí byť vykonaný do stavebného denníka.

(32) Stabilitu lešení proti preklopeniu sa dosahuje:

- kotvením,
- vzoprením,
- pomerom výšky lešenia k najmenšiemu rozmeru jeho základne, príp. záťažou (napr. u pojazdných alebo voľne stojacich lešení)

(33) Uhlopriečne stuženie sa robí z tyčových prvkov (trubiek, dosiek apod.) alebo dielcov, príp. z ocelových lán. Ak sa použijú ocelové láná, musí byť uhlopriečne stuženie prevedené vždy krížovo a láná musia mať zariadenie pre napínanie.

(34) Pre prístup pracovníka na podlahy lešenia sa musia zriadiť rebríky alebo rebríkové schody.

(35) Výstupy do jednotlivých podlaží nesmú byť nad sebou ani priebežne cez dve, príp. viac podlaží

(36) Lešenie musí byť označené tabuľkou preukazujúcou bezpečné použitie lešenia.

Vzory bezpečnostných tabuliek na lešení

VÝSTRAHA
LEŠENIE NEFUNKČNÉ

NEPOUŽÍVAŤ !!!

Oprávnená osoba:
Podpis:
Dátum:

Identifikačný štítok lešenia č. XX
TOTO LEŠENIE JE HOTOVÉ
A KOMPLETNÉ
PRIPRAVENÉ NA POUŽITIE

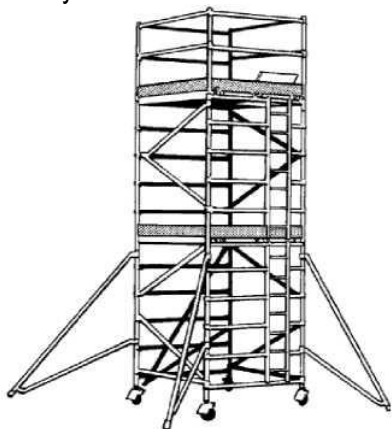
Oprávnená osoba (meno):
Tel. kontakt:
Dátum montáže:
Nosnosť pracovných podláh (kg/m²):
Dovolený počet súčasne zaťažených podláh:
Názov prevádzkovateľa:

Kontrola lešenia oprávnenou osobou

Dátum	Čas	Podpis

Túto tabuľku vyplní odborné spôsobilá oprávnená osoba, ktorá vykonáva pravidelné alebo mimoriadne odborné prehliadky konštrukcie lešenia

(37) Voľne stojace a pojazdné lešenie (viď. obrázok) sa používa spravidla pre stavebné a montážne práce vykonávané na krátkom úseku steny, strope, fasády apod., najmä tam, kde nemožno lešenie zakotviť do stavby

Prerušenie prác vo výške a nad voľnou hĺbkou

(38) Práca vo výške a nad voľnou hĺbkou v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musí prerušiť pri

- búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,
- vetre s rýchlosťou od 8 m.s⁻¹ (5. Bf stupeň), ak ide o práce vykonávané na zavesených konštrukciách, na rebríkoch, ak sú chodidlá vo výške viac ako 5 m a pri použití osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu,
- vetre s rýchlosťou od 10,8 m.s⁻¹ (6. a vyšší Bf stupeň),
- viditeľnosti menej ako 30 m,
- teploty prostredia menej ako -10 °C alebo viac ako + 43 °C.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(39) Prerušenie práce vo výške a nad voľnou hĺbkou podľa vyššie uvedeného bodu sa nevzťahuje na naliehavú prácu na predchádzanie vzniku bezprostrednej škody a odstránenie vzniknutej škody v záujme zabezpečenia bezporuchovej prevádzky stavieb, inžinierskych sietí a technických zariadení; táto naliehavá práca sa vykonáva len v nevyhnutnom rozsahu, počas nevyhnutne potrebného času a po vykonaní dodatočných opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Pohyblivé pracovné plošiny

(40) Obsluha pracovnej plošiny je zodpovedná za bezpečnosť prevádzky pracovnej plošiny a osôb pri všetkých vykonávaných prácach s pracovnou plošinou a je povinná preukázateľne sa zoznámiť z návodom na obsluhu a prevádzkovými predpismi obsluhovanej pohyblivej pracovnej plošiny.

(41) Pri práci na plošine musia zamestnanci dbať na to, aby:

- bremená na plošine boli rozložené pokiaľ možno rovnomerne,
- nebola prekročená maximálna nosnosť (vrátane hmotnosti osôb),
- bola dodržiavaná bezpečná vzdialenosť plošiny od pevných prekážok, najmä aby nedošlo k narazeniu ramien a kľetky o prekážku a priradenie osoby medzi pracovnú kľetku a rám vozidla,
- bremená nepresahovali obrysy plošiny a aby boli zabezpečené proti prípadnému posunutiu alebo vypadnutiu.

(42) Obsluha musí ovládať plošinu tak, aby všetky pohyby boli plynulé, bez náhlych zmien rýchlosti, ktoré by mohli spôsobiť rozhodnutie plošiny. Je zakázané opustiť plošinu pri zapnutom hl. vypínači, bežiacom hl. motore a pod. Plošina nesmie byť prevádzkovaná, pokiaľ sa zhoršia poveternostné podmienky natoľko, že ohrozujú jej bezpečné použitie (silný vietor, námraza a pod)

(43) OOPP proti pádu z výšky (bezpečnostný postroj) musí mať osoba na plošine vždy pripevnené ku kotviacemu bodu.

6.4. Zvislé komunikácie - rebríky

(44) Priestor pod rebríkom, na ktorom sa vykonávajú práce musí byť zaistený proti vstupu nepovolaných osôb. Pre krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej pracovnej zmeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1 m.

(45) Rebrík môže byť používaný len pre krátkodobé, fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia, pri ktorých sa osoba vykonávajúca stavebné práce môže pridržovať aspoň jednou rukou alebo je zabezpečená proti pádu.

(46) Rebrík musí byť postavený na podlahe (teréne) tak, aby mal dostatočnú stabilitu. Musí byť zaistený proti posunutiu, sklznutiu, bočnému vychýleniu, vyvráteniu alebo rozvretiu. Obidve horné konce bočníc opierať o zvislú plochu. Akékoľvek vyrovňovanie nerovností terénu pomocou improvizovaných podložiek (tehly, sokle apod.) je zakázané!

(47) Rebríky používané pre výstup musia presahovať výstupnú úroveň min. o 1,1 m. Presah rebríka môže nahradiť pevná časť konštrukcie, za ktorú sa možno spoľahlivo uchopiť. Na prečnievajúcu časť rebríka sa vystupovať nesmie. Sklon jednoduchého rebríka, ktorý je určený pomerom výšky miesta opretia od pätky rebríka a vodorovnej vzdialenosti pätky rebríka od miesta opretia, musí byť od 2,5 : 1 do 4 : 1. Sklon priečkových rebríkov jednoduchých i dvojítych (pri rozvretí) musí byť 65° - 75°, pri rebríkoch stúpadlových 60°-70° od vodorovnej roviny

(48) Voľný priestor za priečkami musí byť aspoň 0,18 m, pri päte rebríka zo strany prístupu je nutné zachovať priestor min. 0,6 m.

(49) Pri rebríkoch výsuvných, viacúčelových a dvojítych je nutné sa presvedčiť, že háky, poistky a ďalšie zaisťovacie zariadenia sú funkčné a v správnej polohe.

(50) Rebríky je možné používať len v zostave určenej výrobcom.

(51) Pri výsuvných rebríkoch musí byť zaistený dostatočný presah jednotlivých dielov podľa návodu výrobcu.

(52) Nesmie byť prekročené maximálne zaťaženie rebríkov uvedené výrobcom.

(53) Použitie rebríkov ako prechodových mostíkov je zakázané!

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

- (54) Rebrík sa nesmie používať ako podperný alebo nosný prvok pracovnej podlahy s výnimkou lešenárskeho rebríka, ktorý je konštrukčnou súčasťou lešenia.
- (55) Vizuálna prehliadka rebríkov sa musí vykonávať pri výdaji zo skladu, jeho príjme späť a pred každým použitím.
- (56) Používané rebríky musia vyhovovať technickým normám (napr. STN EN 131-1:2017, STN EN 131-2+A2:2012,...)
- (57) Na výstup a zostup do výkopov je zakázané používať drevené zbíjané rebríky.
- (58) Podrobnosti pre používanie rebríkov stanovuje bod 4 v prílohe č. 1 Vyhlášky 147/2013 Z.z.

6.5. Stroje, mechanizmy a vozidlá

- (59) Všetky pravidlá a ustanovenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so strojom na stavenisku musia byť v súlade s prílohou 8 k vyhláške 147/2013 Z.z.
- (60) Stroje a vozidlá sa musia označiť evidenčným číslom a názvom prevádzkovateľa stroja a vybaviť
- prevádzkovými dokladmi
  - pokynmi pre používanie, manipuláciu a údržbu
  - predpísaným zariadením na zvukovú výstrahu, bezpečnostnými nátermi, značkami, tabuľkami a nápismi v slovenskom jazyku
- (61) Na stavenisku sa smú pohybovať iba vozidlá a mechanizmy s platnými technickými prehliadkami, skúškami a revíziami. Každý zhotoviteľ musí zdokladovať platnosť prehliadok a skúšok osvedčeniami, protokolmi, zápismi do prevádzkových dokladov resp. prehlásením poskytovateľa stroja. Tieto dokumenty musia byť dostupné u stavbyvedúceho.
- (62) Mechanizmy, ktorými sa nevykonávajú práce musia byť odstavené v priestoroch určených stavbyvedúcim.
- (63) Vozidlo, alebo mechanizmus, u ktorého viditeľne dôjde k zhoršeniu technického stavu, musí byť okamžite vykázané zo staveniska.
- (64) Všetky ustanovenia o pravidlách dopravy a dopravnom značení musia byť dodržiavané, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú v tomto pláne uvedené.

Podmienky pre prevádzku motorových dopravných vozidiel

- (65) Vodičom dopravného vozidla je spôsobilá osoba na vedenie motorových vozidiel so zodpovedajúcim oprávnením pre pridelené vozidlo.
- (66) Vodič resp. obsluha mechanizmov
- nesmie zastavovať a stáť na mieste, kde vozidlo prekáža z hľadiska bezpečnosti práce a technických zariadení alebo je ohrozené prácou vykonávanou v jeho blízkosti, povahou terénu alebo vedením vysokého alebo veľmi vysokého napätia,
  - nesmie sa s vozidlom otáčať a cúvať, ak nemá dostatočný rozhľad alebo ak tomu nevyhovuje povaha terénu,
  - musí v prípadoch, ak to vyžadujú okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, zaistiť bezpečné cúvanie a otáčanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby, ak túto osobu stratí z dohľadu, je povinný ihneď zastaviť,
  - musí začiatok cúvania v prípade, ak nemá dostatočný spätný výhľad z vozidla a cúvanie nie je zabezpečené pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby, zdôrazniť zvukovým výstražným signálom,
  - musí pred opustením vozidla vykonať také opatrenia, aby vozidlo nemohlo ohroziť bezpečnosť osôb a technických zariadení,
  - môže tlačiť vozidlo motorickou silou len pomocou ťažnej tyče, ktorá je na vozidlách riadne zaistená,
  - musí pri vlečení vozidla dodržiavať ustanovenia osobitných predpisov.
  - je povinný vypnúť motor pri zastavení alebo prerušení prevádzky mechanizmov na dobu dlhšiu ako 15 min.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

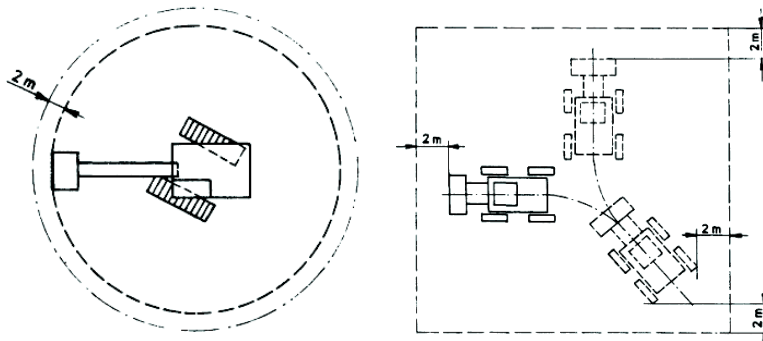
- i) je povinný používať príslušné ochranné pracovné prostriedky
- (67) Vodič smie vchádzať ku staveniskám a podobným miestam len vtedy, ak je povrch terénu k nim dostatočne široký, pevný a zjazdový.
- (68) Vozidlá na stavbe musia byť vybavené zvukovou signalizáciou pri cúvaní. Ak takouto signalizáciou nie je vozidlo vybavené, musí byť cúvanie riadené inou osobou, ktorú musí mať vodič v zornom poli. Rýchlosť cúvania musí byť čo najnižšia, aby osoby, ktoré sa dostali nečakane do smeru cúvania, mali možnosť z ohrozeného priestoru uniknúť.
- (69) Vozidlá sa k miestu nakladania pristavujú zásadne na pokyn obsluhy rýpadiel, nakladačov. Vozidlá sa pristavujú tak, aby lopata rýpadla, alebo nakladača nedosahovala úroveň kabíny vozidla a osádka vozidla nemohla byť ohrozená padajúcim materiálom, prípadne lyžicou rýpadla alebo nakladača. Odchod vozidla z nakladacieho miesta sa riadi pokynmi obsluhy uvedených strojov.
- (70) Najvyššie prípustné zaťaženie vozidiel je dané technickými podmienkami jednotlivých motorových vozidiel a mechanizmov.
- (71) Pri odstavení vozidiel je potrebné zaistiť ich proti samovoľnému pohybu a nedovolenému použitiu.
- (72) Preprava nadrozmerných bremien sa môže vykonávať len za stáleho technického dozoru.
- (73) Vodiči a obsluhy mechanizmov sú zodpovední hlavne za:
- riadne prevzatie/odovzdanie vozidla alebo mechanizmu a jeho výstroja na začiatku /konci zmeny,
  - za bezpečnú prevádzku vozidiel a mechanizmov,
  - riadnu údržbu a čistotu vozidiel počas prevádzky i mimo nej,
  - včasné hlásenie závad, ktoré zistil v priebehu zmeny, ak ich nemôže sám odstrániť,
  - dodržanie všetkých bezpečnostných predpisov ako na stavbe, tak i na verejných komunikáciách,
  - odovzdanie vozidla alebo mechanizmu písomne v "Knihe stroja (vozidla)".
- (74) Počas prevádzky strojov a zariadení sa musia vykonávať ich pravidelné predpísané kontroly, skúšky, revízie, údržba a opravy.
- (75) Zakázané činnosti:**
- Pracovať so strojom za zníženej viditeľnosti, ak pracovný priestor stroja a pracovisko nie sú dostatočne osvetlené.
  - Pracovať so strojom, v ktorého nebezpečnej blízkosti sú iné stroje alebo dopravné prostriedky s výnimkou tých, ktoré pracujú vo vzájomnej súčinnosti so strojom.
  - Premiestňovať a prepravovať pracovníkov na stroji alebo v jeho pracovnom zariadení, ak to nie je výrobcom povolené
  - Preprava osôb nákladnými autami nie je povolená.
  - Pracovať so strojom a pracovným nástrojom v mieste, na ktoré nie je z miesta obsluhy vidieť a kde by mohlo nastať ohrozenie pracovníkov alebo iného zariadenia.
  - Pohybovať sa s vozidlom resp. so strojom alebo s jeho pracovným zariadením alebo inými vyčnievajúcimi časťami v ochrannom pásme elektrického vedenia, ak nie sú dodržané bezpečnostné požiadavky.
  - Jazdiť cez elektrické káble, ak nie sú vhodne chránené proti mechanickému poškodeniu.
  - Opustiť miesto obsluhy stroja, ak je vozidlo resp. stroj alebo jeho pracovné zariadenie v chode.
  - Vykonávať údržbu, čistenie a opravy, ak nie je vozidlo resp. stroj a jeho pracovné zariadenie zabezpečené proti samovoľnému pohybu a náhodnému spusteniu a ak nie je vylúčený styk pracovníka s pohybujúcimi sa časťami stroja.
  - Fajčiť a manipulovať s otvoreným ohňom pri kontrole a čerpaní PHM a pri používaní ľahko zápalných čistiacich prostriedkov.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

- Zavesovať bremená na pracovné zariadenia, pokiaľ nie je stroj na zavesovanie bremien usposobený výrobcom
- Vlečenie alebo šmýkanie materiálu alebo predmetu po teréne a po cestách.
- Zariadenia ako zväracie aparáty, kompresory, apod. nesmú byť za chodu premiestňované.

(76) Špecifikácie

- Pred premiestňovaním vysokých strojov, zariadení alebo nákladu musia byť skontrolované prejazdne výšky na komunikáciách.
- Žiadny stroj nesmie pri parkovaní sťažovať prístup k bezpečnostnému a protipožiarному zariadeniu.
- Stavebné stroje a iné technické zariadenia, ktoré sú zdrojom hluku o hladine 85 dB a vyššej musia byť označené značkou "Príkaz k ochrane sluchu". Pri práci s nimi alebo v ich tesnej blízkosti, musia zamestnanci používať prostriedky OOPP k ochrane sluchu.
- Za vykonanie všetkých úkonov (napr. otáčanie, cúvanie, vykladanie, nakladanie, zabezpečenie nákladu, zapojovanie a odpojovanie vozidiel) zodpovedá vždy vodič resp. obsluha daného vozidla (stroja).
- Ak je stroj v pohybe, nikto sa nesmie zdržiavať v jeho nebezpečnom dosahu, pred ním v smere jazdy ani medzi ťahačom a vlečeným strojom. Nebezpečný dosah je maximálny dosah pracovného zariadenia stavebného stroja alebo zariadenia zväčšený o bezpečnostné pásmo najmenej 2 m

6.6. Zemné práce a výkopy

(77) V rámci projektu musí byť stanovený spôsob zaistenia stien výkopov proti zosunutiu alebo sklony svahov výkopov. Pri zmene geologických a hydrogeologických podmienok oproti projektu je povinná zodpovedná osoba zhotoviteľa po konzultácii s projektantom spresniť určený sklon svahu. Opatrenia pre zaistenie bezpečnosti práce pre jednotlivé výkopy musia byť stanovené ešte pred ich začatím.

(78) Pred povolením zemných prác je nutné stanoviť:

- postupy v prípade nepredvídaných udalostí (zrútenie steny výkopu, porušenie inžinierskych sietí, zistenie väčších balvanov, zvyškov stavebných konštrukcií, výskyt nesúdržných zemín, starej munície a pod.);
- miesta vybudovania prechodov a prejazdov a spôsob ich zhotovenia,
- zaistenie zásobovania, príjazdu záchranných zborov a pod. v dotknutej lokalite
- pracovníka, zodpovedného za odbornú kontrolu stavu zábran, paženia, lávok, prechodov, prejazdov a výstražných a osvetľovacích telies a periodicitu tejto kontroly (najmenej 1× za deň).

(79) Pred začatím zemných prác sa musí preveriť, či sa v blízkosti pracoviska nebudú vykonávať práce spôsobujúce otrasy pôdy, ktoré by mohli ohroziť stabilitu stien výkopu alebo svahu (napr. baranenie štetových stien a pilót, používanie pneumatického kladiva a pod.) a navrhnuť adekvátne opatrenia na zaistenie stability výkopov, resp. svahov a bezpečného výkonu zemných prác. Tieto opatrenia musia byť odsúhlasené koordinátorom bezpečnosti, ktorý o tom vykoná zápis do technologického postupu.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(80) Pred prvým vstupom osôb vykonávajúcich stavebné práce do výkopu alebo pri prerušení práce dlhšom ako 24 hodín sa musí vykonať prehliadka stavu stien výkopu, paženia a prístupov. Prehliadku vykoná zodpovedná osoba.

(81) Pri ručnom vykonávaní výkopových prác musia byť osoby vykonávajúce stavebné práce rozmiestnené tak, aby sa navzájom nemohli ohroziť. Pri realizácii výkopových prác sa nikdy nesmie zdržiavať pracovník osamote.

(82) Na výstup a zostup do výkopov je zakázané používať drevené zbíjané rebríky.

(83) Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmie nikto zdržiavať v ohrozenom priestore.

(84) Okraje výkopu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5 m od hrany výkopu. Stroj na zemné práce sa môže pohybovať alebo pracovať podľa únosnosti pôdy v takej vzdialenosti od okraja svahu a výkopu, aby nedošlo k zrúteniu stroja. Ak táto vzdialenosť nie je určená v technologickom postupe, určí ju zodpovedná osoba.

(85) Výkop musí byť zakrytý alebo na hrane inak zabezpečený proti pádu. Ak je zabezpečenie vo vzdialenosti väčšej ako 1,5 m od hrany výkopu, za vyhovujúcu zábranu sa považuje jednotyčové zábradlie vysoké najmenej 1 m, nápadná prekážka vysoká najmenej 0,9 m alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9 m. Výkopy v zastavanom území obce a pri verejných komunikáciách mimo zastavaného územia obce do vzdialenosti 30 metrov, musia byť ohradené dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m.

(86) Šírka dna výkopov na ukladanie potrubia sa určuje podľa tab 3 STN 733050

Obsyp	Sklon svahu výkopu (výška svahu ku jeho pôdorysnej dĺžke)	Hĺbka dna v m	Šírka dna b v m ak vonkajší priemer rúry d má rozmer (v m)		
			do 0,4	cez 0,4 do 1,0	cez 1,0
zhutnený	zvislý alebo strmší ako 1:0,25	ľubovoľná	d + 0,7 min. 1,0	d + 0,8	d+0,9
	1:0,6 až 1:0,25		d + 0,7	d + 0,6	d+0,5
	menej strmý ako 1:0,6		d + 0,6	d + 0,5	d+0,4
nezhutnený	menej strmý ako 1:0,6	do 2,5	d+ 0,3 min. 0,6	d + 0,3	d + 0,3
		cez 2,5 do 5	d + 0,4 min. 0,7	d + 0,4	d + 0,4
		cez 5	d +0,5 min. 0,8	d + 0,5	d + 0,5

Poznámka:

a) U hrdlových rúr sa uvažuje vonkajší priemer hrdla rúry.

b) Šírka dna výkopu znamená vzdialenosť medzi vnútornými lícami pažiacich prvkov.

A. Bezpečný priechod

(87) Cez výkop sa zriaďujú priechody podľa nasledujúcich zásad:

- priechod široký najmenej 0,75m, pri obojsmernej prevádzke 1,5m pre výkop hlboký viac ako 0,5m,
- nad výkopom hlbokým do 1,5m musí byť priechod vybavený obojstranným jednotyčovým zábradlím vysokým najmenej 1m
- nad výkopom hlbokým viac ako 1,5m musí byť priechod vybavený obojstranným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1m so zarážkou vysokou najmenej 0,15m

B. Paženie a sklony svahov výkopov

(88) Spôsob zabezpečenia stability stien výkopov pažením musí byť uvedený v projektovej dokumentácii stavby, ktorá obsahuje najmä druh paženia, parametrické údaje paženia a spôsob jeho realizácie.

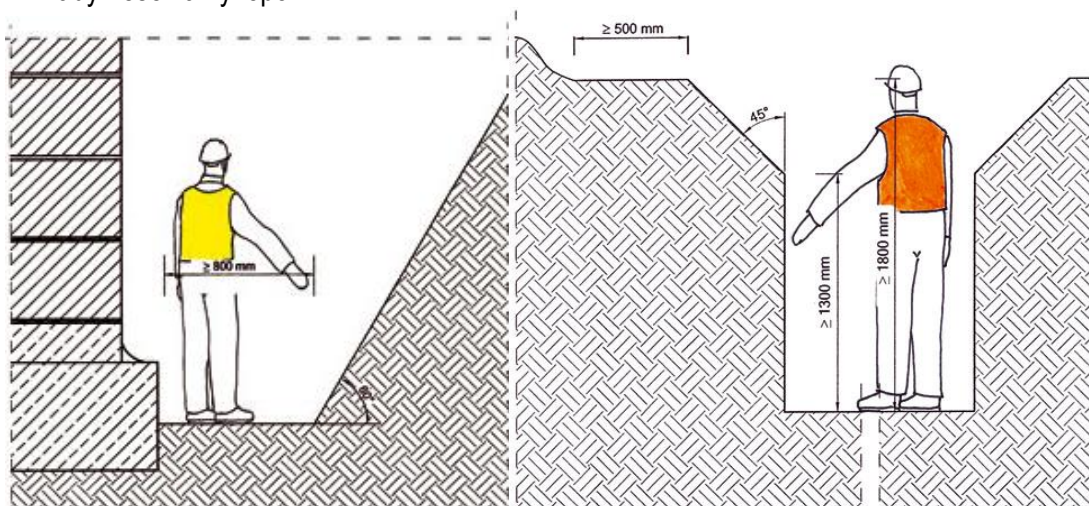
(89) Sklon svahu sa vyjadruje pomerom výšky svahu k jeho pôdorysnej dĺžke. Niekedy sa uvádza priamo uhol zovretý plochou svahu s vodorovnou rovinou (prípadne vyjadrený tangensom tohto uhla). Sklony svahov predpisuje zhotoviteľ s ohľadom na zistené geologické podmienky a prevádzku. Platí to pre výkopy, ktoré budú po dokončení prác opäť zasypané. Súčasne je v blízkosti svahu zakázaný pohyb strojov a zariadení.

Príklady približných sklonov svahov dočasných výkopov s maximálnou hĺbkou 3 m

Zemina/Hornina	Maximálny prípustný sklon svahu	Maximálny uhol svahu (v °)
piesok na svahu s vyvierajúcou vodou	1 : 2,5-1 : 3,5	22-16
rovnosrnný piesok guľatý	1 : 1,75	30
ostrohranný piesok	1 : 1,25	39
piesčitý štrk	1:1	45
piesčitá hlina, hlinitý piesok	1:1-1:0,75	45-53
balvanovitý piesok, rovnosrnný piesok guľatý, balvanovitý štrk čistý	1:0,75	53
ílovitý piesok, piesok s ílom	1:0,50	63
ílovitá hlina, íl, hlina	1: 025-1:0,50	75-63
ílovitý štrk, štrk s ílom, spraš, prachovitá hlina	1 : 0,25	75
pevné skalné horniny	1 : 0,30-1 : 0,18	80

(90) Ak má svah priliehajúci k výkopu sklon väčší než 1 : 1 a výšku väčšiu než 3 m, treba uskutočniť opatrenia proti sklznutiu zamestnancov alebo proti zosunutiu materiálu. Svahy výkopov, ktoré sú hlbšie než 5 m alebo ktoré sú na miestach, kde sa striedajú dve horniny s odlišnými vlastnosťami, sa navrhujú so sklonom v dolnej časti menej strmým, prípadne sa prerušia vodorovnou terénou lavičkou, širokou minimálne 0,5 m. Svahy sa nesmú podkopávať. Pracovať na niekoľkých stupňoch svahu nad sebou možno iba vtedy, ak sa v technologickom postupe vytvorili také podmienky, že fyzické osoby zdržiavajúce sa na nižších stupňoch nie sú ohrozené.

Príklady riešenia výkopov:

C. Zatíkanie, zarážanie prvkov

(91) Pri zatíkaní prvkov (štetovnice, pilóty, rúry a pod.) sa v okruhu zodpovedajúcom 1, 5 násobku výšky veže alebo výložníka žeriavu nesmú vykonávať iné práce. Príprava prvkov sa vykoná vo vzdialenosti aspoň dvojnásobku dĺžky veže alebo výložníka.

(92) Zarážaný prvok sa musí pri zarážaní spoľahlivo stabilizovať tak, aby bola zaručená jeho správna poloha, a aby sa nevychýlil.

(93) Pri práci s baranidlom sa nesmie vstupovať pod zavesené prvky. Na navádzanie prvku sa musia používať bezpečné a spoľahlivé prípravky.

(94) Ručné navádzanie je povolené len pri zdvíhacom zariadení vybavenom mikrozdvihom. Pri zavesenom prvku sa môže na nevyhnutne potrebný čas zdržiavať len zamestnanec poverený navádzaním so stabilizovaním polohy prvku.

(95) Počas pracovnej zmeny sa musia vykonávať kontroly baranidla a vrchnej časti zarážaného prvku (pilóty a pod.)

D. Nebezpečné predmety, munícia a výbušniny

(96) Zodpovedná osoba zabezpečí v prípade nálezu (zistenia) nebezpečných predmetov, munície alebo výbušnín:

- zákaz manipulácie s nebezpečným predmetom, muníciou alebo výbušninou a ihneď prerušiť práce
- ustúpiť do bezpečnej vzdialenosti a miesto nálezu uzavrieť a strážiť
- oznámiť to Polícii SR.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

6.7. Konštrukcie, betonárske práce a debnenie

(97) Zhotoviteľ musí vypracovať technologický postup montáže ním montovaných stavebných technologických konštrukcií v súlade s prílohou 3 k vyhláške 147/2013 Z.z, ktorý musí obsahovať časový sled montážnych záberov, podmienky nasadenia a pohyb mechanizačných prostriedkov, zásadné riešenie prístupu pracovníkov k stykovým uzlom vrátane ich ochrany a zabezpečenie dotknutých pracovísk. Na opakované montáže postačí spracovať typové technologické postupy.

(98) Na výkon betonárskych prác a prác s nimi súvisiacich musí byť vypracovaný technologický postup.

(99) Debnenie musí byť tesné, únosné a priestorovo tuhé. Materiál použitý na stavbu debnenia musí zodpovedať osobitným predpisom. Pred začatím betonáže sa musí celé debnenie a jeho časti, najmä podpery, riadne skontrolovať a nedostatky sa musia odstrániť. Prevzatie a kontrola debnenia sa zapisuje do stavebného denníka.

(100) Na montáž, používanie a demontáž pomocnej konštrukcie (napr. podperného lešenia na debnenie) vypracuje zhotoviteľ výrobnotechnickú dokumentáciu (VTD) Bezpečný stav pomocnej konštrukcie (podperného lešenia pre debnenie) sa musí skontrolovať pred betonážou, počas nej a pravidelne každých 30 dní. O prevzatí pomocnej konštrukcie po montáži a vykonaných kontrolách vykoná zodpovedná osoba zhotoviteľa zápis do stavebného denníka.

6.8. Búracie práce

(101) Technologický postup sa musí spracovať na základe podrobnej prehliadky búraného alebo rekonštruovaného objektu a jeho statického posúdenia tak, aby počas prác nedošlo k nekontrolovateľnému porušeniu stability objektu alebo jeho časti.

(102) Technologický postup vypracuje dodávateľ búracích prác, ktorý musí obsahovať:

- návaznosť a súbeh jednotlivých pracovných operácií;
- pracovné postupy pre jednotlivé pracovné činnosti;
- spôsob odstraňovania materiálu, spôsob zvislej a vodorovnej dopravy a skladovania materiálu;
- zaistenie staveniska a pracoviska;
- použitie pomocných stavebných konštrukcií - lešenia a podpier a pod.;
- spôsob zaistenia inžinierskych sietí, použitie dočasných rozvodov energií;
- stanovenie osobných ochranných pracovných prostriedkov.

(103) Pri zmene podmienok počas búracích a rekonštrukčných prác sa technologický postup musí upraviť tak, aby bola vždy zaistená bezpečnosť pri práci.

(104) Búracie práce sa môžu začať len na základe písomného príkazu zodpovedného zamestnanca dodávateľa stavebných prác a po vybavení pracoviska pomocnými konštrukciami, materiálom a pomôckami určenými v technologickom postupe.

(105) Rozvodné siete a kanalizácie alebo zariadenia inštalované v búraných objektoch sa pred začatím prác musia odpojiť a zabezpečiť tak, aby sa nedali používať. Ak nie je možné rozvodné siete a kanalizáciu z prevádzkových dôvodov odpojiť, musí dodávateľ búracích prác určiť opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky.

(106) Na odber elektrického prúdu pre potreby búracích prác v objekte sa musí zriadiť samostatné vedenie. Pred začatím búracích prác sa musí zabezpečiť zdroj vody, aby bolo možné znižovať prašnosť počas búrania kropením.

(107) Ohrozený priestor, v ktorom sa búracie práce vykonávajú sa musí počas búrania zabezpečiť proti vstupu nepovolaných osôb. Vstupy, výstupy a vjazdy do priestoru búrania sa musia zabezpečiť od začiatku prác až do ich skončenia a viditeľne označiť. V ohrozenom priestore nesmú byť okrem búrania vykonávané súčasne iné práce a činnosti.

(108) Vybúraný materiál je nutné odstraňovať tak, aby nedošlo k preťaženiu podláh. Vybúraný materiál sa musí skladovať tak, aby neobmedzoval ďalší priebeh búracích prác. V prípade, že pri búraní a demontáži bude použité rezanie plameňom, musia byť tlakové nádoby uložené mimo dosah nebezpečenstva, ktoré

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

vzniká pri búraní. Sklenené a iné nebezpečné ostrohranné predmety sa musia pri ručnom búraní odstraňovať tak, aby neboli zdrojom úrazu.

(109) Spôsob búrania sa musí zvoliť tak, aby sa nenarušila statika okolitých objektov. Strhávanie strešnej konštrukcie alebo krovov pomocou lán a ťažných strojov je dovolené len v prípade, že je zabezpečená stabilita zostávajúcich konštrukcií objektu. Pri konštrukciách, u ktorých nie je zabezpečená ich stabilita, je zakázané používať jednoduché rebríky na uväzovanie lán a hákov k strháwanej časti konštrukcie.

(110) Búranie sa nesmie prerušiť, ak nie je zabezpečená stabilita búranej konštrukcie alebo jej časti. Búracie práce nad sebou sú zakázané.

(111) Konštrukčné prvky sa môžu odstraňovať pri ručnom búraní iba vtedy, ak nie sú zaťažené. Ručné búranie nosných konštrukcií sa vykonáva zásadne vertikálnym smerom zhora dolu. Je zakázané strhávať steny rozkolísaním. Pred búraním priečok pod vodorovnými konštrukciami treba zistiť, či nemajú nosnú funkciu. Ručné strhávanie stien pilierov pomocou pák alebo zdvihákov je zakázané.

(112) Pre zníženie prašnosti počas búrania je potrebné búrané konštrukcie a vybúraný materiál skrúpať vodou. Pracovníci, vykonávajúci búracie práce musia byť vybavení vhodnými OOPP proti prašnosti a hluku.

(113) Ak búranie vykonávajú dve alebo viac pracovných skupín, musí byť zabezpečený stály dozor zodpovedného pracovníka, ktorý koordinuje činnosť pracovných skupín tak, aby nedošlo k ich vzájomnému ohrozeniu.

(114) Zodpovedný pracovník, ktorý priamo riadi búracie práce, musí dať v prípade ohrozenia vopred dohodnutým znamením pokyn na okamžité opustenie pracoviska.

(115) Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri búracích a rekonštrukčných prácach sú uvedené v prílohe 7 k vyhláške 147/2013 Z.z..

6.9. Práce súvisiace so stavebnými prácami

(116) Zhotoviteľ musí vypracovať technologický postup pre všetky práce súvisiace so stavebnými prácami (manipulácia s bremenom, lepenie krytiny, práca s asfaltom, sklenárske a maliarske práce, zváranie, práca s laserom, ...) v súlade s prílohou 9 k vyhláške 147/2013 Z.z., ktorý musí obsahovať časový sled, podmienky nasadenia a pohyb mechanizačných prostriedkov, zásadné riešenie prístupu pracovníkov vrátane ich ochrany a zabezpečenie dotknutých pracovísk. Na opakované práce postačí spracovať typové technologické postupy.

Zváranie a rezanie

(117) Postup prác pri rezaní veľkých celkov musí vylúčiť prevrátenie alebo pád oddelených častí takým spôsobom alebo smerom, ktorý by ohrozoval zdravie pracovníkov a iných osôb.

(118) Pri zváraní vo výškach musí mať zvárač zabezpečenú stabilnú a bezpečnú polohu. Osobné zabezpečenie proti pádu zvárača musí byť chránené proti priepalu.

(119) Pred zváraním vo výške zváračské hadice alebo vodiče treba upevniť na pevné predmety, aby sa nemohli náhle zosunúť s následným pádom zvárača.

(120) Vedenie zváračských hadíc alebo vodičov musí vylúčiť priehyby, možnosti poškodenia v mieste pripevnenia alebo poškodenia žeravým rozstrekom.

(121) Zváračské hadice alebo elektrické vodiče nesmie mať zvárač ovinuté okolo tela ani položené cez rameno.

(122) Zvárači nesmú pracovať nad sebou, ak nie sú oddelení pevným stropom bez otvorov.

(123) Súprava fliaš s plynmi alebo zvárací zdroj sa musia umiestniť a chrániť tak, aby neboli ohrozené padajúcim žeravým rozstrekom.

(124) Ochrana priestoru pod miestom zvárania sa musí zabezpečiť

(125) Pri zváraní elektrickým oblúkom v mokrom prostredí sa zvárací zdroj musí umiestniť na suchom mieste.

(126) Nedopalky elektród pri zváraní elektrickým oblúkom musia zvárači ukladať do nehorľavých škatúl.

(127) Pri zváraní elektrickým oblúkom nie je prípustné používať improvizované privody prúdu.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

- (128) Zvárať elektrickým oblúkom na nechránených pracoviskách za dažďa, hustej hmly, sneženia alebo silného vetra je zakázané. Miesto zvárania musí byť chránené pred poveternostnými vplyvmi.
- (129) Pri zváraní elektrickým oblúkom na nechránených pracoviskách sa pracovníci pohybujúci sa v blízkosti zváračov musia poučiť o riziku žiarenia oblúku a okolie sa musí chrániť.
- (130) Zváranie v uzavretých priestoroch bez dostatočnej výmeny vzduchu je zakázané. Pri zváraní v ochranných atmosférach plynu sa výmena vzduchu na pracovisku musí zabezpečiť núteným spôsobom.

7. POŽIARNA PREVENCIA, ÚRAZY, PRVÁ POMOC

7.1. Požiarna prevencia

- (1) Zabezpečenie požiarnej ochrany je súčasťou zodpovednosti a povinnosti každého vedúceho zamestnanca podľa rozsahu jeho pôsobnosti. Súčasne zodpovedá za vykonávanie protipožiarnych opatrení a za dodržiavanie protipožiarnych predpisov, pracovných inštrukcií, postupov a technologickej disciplíny a nepripustí ich porušenie.
- (2) Všetci zamestnanci na stavbe sú povinní poznať a dodržiavať predpisy požiarnej ochrany, plniť stanovené úlohy na úseku prevencie, vrátane účasti na školení a odbornej príprave. Bez meškania musia ohlásiť nadriadenému vady a nedostatky ohrozujúce požiarnu bezpečnosť.
- (3) Činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru je možné iba na základe písomného povolenia pre tieto práce. Vystavovateľ povolenia stanoví podmienky a bezpečnostné opatrenia s ohľadom na konkrétne podmienky a mieru ohrozenia.
- (4) Skladovacie priestory musia byť zreteľne označené výstražnými značkami a musia byť náležite zabezpečené prenosnými hasiacimi prístrojmi.
- (5) Zneškodnenie odpadu pálením na stavbe je prísne zakázané.
- (6) Horľavé alebo ľahko zápalné látky musia byť riadne skladované v uzatvorených a jasne označených nádobách, oddelene od iného materiálu a mimo pracovných priestorov.

7.2. Úrazy a prvá pomoc

- (7) Problematika pracovných úrazov je riešená v zákone č. 311/2001 Z.z. (Zákonník práce), zákone č.124/2006 Z.z. a vo Vyhláške MPSVaR SR č. 500/2006 Z.z.
- (8) Každý zhotoviteľ musí mať spracovanú metodiku evidencie a registrácie úrazov.
- (9) Prvá pomoc a lekárska starostlivosť musí byť poskytnutá v prípade každého poranenia, otravy alebo náhleho vážneho zhoršenia zdravotného stavu. Predstavuje súhrn rýchlych opatrení, ktoré sú nutné k ochrane zdravia a života postihnutého. Bezpečnosť zranenej osoby a jej záchrana majú prvoradú dôležitosť.
- (10) Všetci zamestnanci stavby musia vedieť, kde sa nachádzajú prostriedky prvej pomoci na jeho pracovisku a musia byť oboznámení so zásadami a postupmi poskytovania prvej pomoci.
- (11) Každý zamestnanec je povinný:
- ihneď po zistení úrazu poskytnúť prvú pomoc zranenému podľa svojich schopností a možností
  - privolať zdravotnú a záchrannú službu
  - informovať nadriadeného alebo stavbyvedúceho
  - podľa vlastných možností zamedziť vzniku následných škôd na zdraví zamestnancov a škodám na zariadeniach
- (12) Zhotoviteľ musí zabezpečiť, aby počas vykonávania stavebných prác bol na stavenisku (pracovisku) spôsobilý zamestnanec, ktorý vie poskytnúť prvú pomoc a súčasne vie zabezpečiť prípadný odvoz postihnutého zamestnanca do nemocnice resp. privolanie záchrannej služby.
- (13) Komunikačný plán určuje informačné toky pre zaistovanie hlásení v zmysle platných predpisov a uzavretých zmlúv. Každý zhotoviteľ musí mať na pracovisku dostupne umiestnené „Poplachové smernice“ a „Prehľad dôležitých telefónnych čísel a adries“. Adresa a telefónne číslo miestnej záchrannej služby sú viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci.

Pravidlá používania lekárníček prvej pomoci

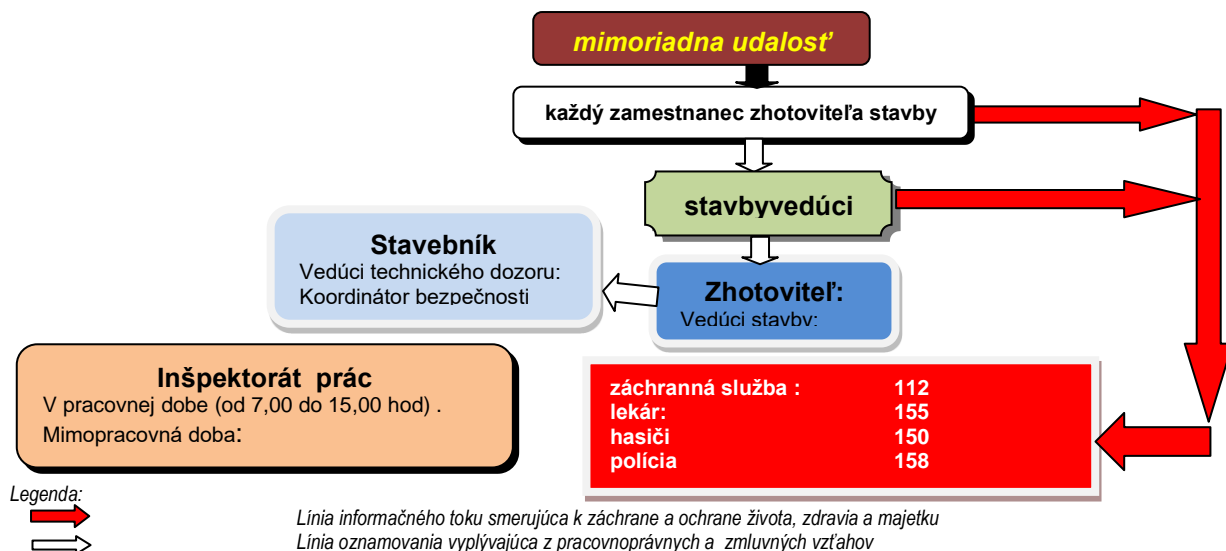
„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(14) Lekárnička prvej pomoci musí byť vybavená prostriedkami na poskytnutie prvej pomoci podľa možných úrazov na pracovisku (ošetrenie rezných a tržných rán, krvácania, zlomenín, popálenín, poleptania tkaniva, poranenia očí apod.). Lekárničky musia byť označené a ľahko prístupné.

(15) Lekárničky prvej pomoci v nástenných skrinkách sa inštalujú v objektoch zariadeniach staveniska. Na pracoviskách bez stabilných miestností musia byť aspoň zdravotnícke brašne.

(16) Lekárničky sú majetkom jednotlivých firiem a za ich stav, vybavenie, využívanie a dopĺňovanie zodpovedajú stavbyvedúci na stavbe. Obsah a veľkosť lekárničiek prvej pomoci sa riadi špecifickými rizikami prác a počtom zamestnancov.

7.3. Komunikačný plán

8. PRÁCE S OSOBITNÝM NEBEZPEČENSTVOM

- (1) V prílohe č. 2 k NV SR č. 396/2006 sú uvedené práce s osobitným nebezpečenstvom
- (2) Všeobecné opatrenia pre práce s osobitným nebezpečenstvom:
  - a. V súlade s článkami 3.6. Povoľovanie prác a 6.2 Bezpečné pracovné postupy a plánovanie prác tohto Plánu BOZP musia byť Zhotoviteľom vypracované bezpečné pracovné postupy pre jednotlivé činnosti v technologických postupoch a každý technologický postup na stavbe musí posúdiť koordinátor bezpečnosti stavby.
  - b. Technologický postup Zhotoviteľa musí:
    - i. Akceptovať všetky opatrenia uvedené v Pláne BOZP stavby
    - ii. Obsahovať osobitné opatrenia pre jednotlivé práce s osobitným nebezpečenstvom
  - c. Zodpovedná osoba za bezpečnosť na stavenisku (uvedená v technologickom postupe) zabezpečí pred začatím prác preukázateľné oboznámenie všetkých pracovníkov s platným technologickým postupom (TP)
- (3) Jednotlivé práce s osobitným nebezpečenstvom budú bližšie špecifikované v technologickom postupe.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(4) Na stavbe „Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Krupina“ je z prác uvedených v prílohe č. 2 k NV SR č. 396/2006 (práce s osobitným nebezpečenstvom) uvažované s týmito prácami s osobitným nebezpečenstvom:

- a. *Práce, pri ktorých sú zamestnanci vystavení nebezpečenstvu zasypania a pádu z výšky, kde sa riziko zvyšuje charakterom práce, použitým pracovným postupom alebo podmienkami pracovného prostredia na stavenisku*

Opatrenia :

- na zabránenie pádu do hĺbky sa musí prednostne využívať kolektívne zabezpečenie
- na zabránenie zasypania sa musia dodržiavať zásady zabezpečenia stability stien výkopov
- všetky osobitné opatrenia musia byť uvedené v TP - v závislosti od typu konštrukčného prvku, použitej technológie a mechanizácie

- b. *Montáž alebo demontáž ťažkých konštrukčných prvkov*

Opatrenia :

- všetky osobitné opatrenia musia byť uvedené v TP - v závislosti od typu konštrukčného prvku, použitej technológie a mechanizácie

- c. *Práce v blízkosti vysokého napätia*

Opatrenia:

- v ochrannom pásme VN je zakázané bez povolenia prevádzkovateľa VN pracovať so žeriavmi, rýpadlami a ďalšími dopravnomechanizačnými prostriedkami
- pracovať v ochrannom pásme možno len za predpokladu dodržania podmienok a vykonania opatrení požadovaných prevádzkovateľom VN na postačujúci čas vykonávania daných prác

- d. *Práce, pri ktorých je nebezpečenstvo utopenia,*

Opatrenia:

- Pri výstavbe mostov nad vodným tokom zhotoviteľ vypracuje a počas prác zaistí systém záchrany osôb z toku vzhľadom k postupu prác a stupňa zabezpečenia ochrany pracovísk v toku a nad ním. Systém záchrany zhotoviteľ predloží pred začatím prác koordinátorovi bezpečnosti.

Pravidlá BOZP pre tieto práce sú uvedené v tomto Pláne BOZP v častiach 5, 6, 9 a 10

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

9. REKONŠTRUKCIA A ÚPRAVA MOSTOV A PRIEPUSTOV

(1) Zhotoviteľ pred začatím prác :

- zabezpečiť vypracovanie technologických postupov s detailným pracovným postupom činností s dôrazom na bezpečnosti pri práci
  - na spodnej stavbe
  - na dočasných konštrukciách
  - pri montáži a demontáži debnenia
  - pri demontáži a montáži ochranných a bezpečnostných zariadení a konštrukcií
- zabezpečiť rozmiestnenie tabúl s označením zákazu vstupu na stavenisko nepovolánym osobám a tabúl podľa prílohy č.4
- zabezpečiť ochranu komunikácií dotknutých stavebnou činnosťou

(2) Zariadenie staveniska zhotoviteľ zriadi podľa POV s ohľadom na prístupové cesty

(3) Zhotoviteľ zabezpečí preukázateľné poučenie všetkých osôb o bezpečných pracovných postupoch

(4) Proti pádu z výšky, resp. proti prepadnutiu je potrebné zabezpečiť (v zmysle ustanovení príslušných predpisov) každého pracovníka, ktorý je na pracovisku takémuto nebezpečenstvu vystavený. Zhotoviteľ v technologických postupov stanoví spôsob ich zabezpečenia.

(5) Vzhľadom k tomu, že pri prácach na mostoch a pripustoch je značné množstvo prác vo výškach resp. nad voľnou hĺbkou a tieto sú dovolené do určitej rýchlosti vetra, musí byť pracovisko povinne vybavené anemometrom.

(6) Zhotoviteľ počas celej doby výstavby zabezpečí pracovisko v zmysle Vyhlášky č. 147/2013 Z.z a ďalších predpisov .

Rekonštrukcia a úprava mostov nad vodným tokom

(1) Pri rekonštrukcii mostov nad vodným tokom zhotoviteľ vypracuje a počas prác zaistí (okrem vyššie uvedených zásad) systém záchrany osôb z toku vzhľadom k postupu prác a stupňa zabezpečenia ochrany pracovísk v toku a nad ním. Systém záchrany zhotoviteľ predloží pred začatím prác koordinátorovi bezpečnosti.

(2) Zhotoviteľ zaistí ochranu vodného toku proti náhodnému znečisteniu.

Rekonštrukcia a úprava mostov nad komunikáciou

(3) Práce nad prevádzkovanou komunikáciou vykonávať:

- len po vybudovaní kolektívnej ochrany zamestnancov proti pádu z výšky, resp. proti prepadnutiu a zamedzeniu pádu materiálov
- v prípade nutnosti vedúci prác zhotoviteľa zaistí riadenie prevádzky na komunikácii spôsobilými osobami
- premiestňovanie bremien nad komunikáciou vykonať len počas uzavretia komunikácie

10. STAVEBNÉ PRÁCE V PRIESTOROCH BEZ VYLÚČENIA VEREJNOSTI

(1) Stavebnou činnosťou nesmie byť ohrozená bezpečnosť a zdravie verejnosti a všetkých ostatných osôb, ktoré sa môžu pohybovať a vstupovať do priestorov bez vylúčenia verejnosti počas realizácie stavebných prác.

(2) Počas realizácie stavebných prác musí zhotoviteľ vhodným spôsobom zabezpečiť ochranu a vytvoriť bezpečné podmienky pre pohyb a pobyt verejnosti s vyznačením bezpečných trás pohybu v miestach dotknutých stavebnými úpravami.

(3) Zhotoviteľ musí dbať na dodržiavanie ustanovenia Vyhlášky MŽPSR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(4) Zhotoviteľ pred začatím prác :

- zabezpečí vypracovanie schém umiestnenia dočasných prechodov pre verejnosť vzhľadom na harmonogram prác (v spolupráci s koordinátorom bezpečnosti, ostatnými zhotoviteľmi dotknutých SO a správcom)
- zabezpečí rozmiestnenie bezpečnostných tabúl s označením bezpečného prístupu na dočasný prechod pre verejnosť
- zabezpečí rozmiestnenie tabúl s označením zákazu vstupu na stavenisko nepovolaným osobám
- zabezpečí vyznačenie a ohradenie koridorov a prechodov zábradlím

(5) Zhotoviteľ zabezpečí preukázateľné poučenie všetkých osôb zúčastnených na predmetných stavebných prácach o bezpečných pracovných postupoch

(6) Pracoviská zo strany prístupu verejnosti musia byť zabezpečené vybudovaním kolektívnej ochrany proti pádu z výšky, resp. proti prepadnutiu (dvojtyčové zábradlie vysoké 1,0 m)

11. KRIŽOVANIE A ÚPRAVY INŽINIERSKÝCH SIETÍ

(1) V úsekoch križovania stavby s inžinierskymi sieťami **je nutné dodržať pravidlá (zákonné a vydané správcom) pre prácu v ochrannom pásme.** (pozri kapitolu 5.3. tohto Plánu BOZP)

(2) Pre úpravy inžinierskych sietí je potrebné, aby zhotovitelia týchto objektov vlastnili oprávnenia v zmysle všeobecne záväzných predpisov. (napr. oprávnenie na určené činnosti v zmysle § 17 zákona 513/2009 Z.z., oprávnenie na činnosti v zmysle §15 zákona 124/2006 Z.z. resp. oprávnenie pre činnosti vykonávané banským spôsobom v zmysle § 3 zákona 51/1988 Z.z.)

(3) Pre riadené pretlaky zhotoviteľ vypracuje technologický postup s koordináciou postupu prác a so spôsobom zaistenia pracoviska po stránke bezpečnosti. Začatie prác a umiestnenie štartovacej jamy je nutné koordinovať s ostatnými zhotoviteľmi dotknutých SO.

12. POSTUP PRI NÁLEZE AZBESTU

(1) Pri činnosti, pri ktorej by mohli byť zamestnanci exponovaní prachu z azbestu alebo z materiálov, ktoré obsahujú azbest, je zamestnávateľ povinný vypracovať posudok o riziku vzhľadom na charakter a stupeň expozície zamestnancov prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest.

(2) Pred začiatkom búracích prác alebo údržbárskych prác je zamestnávateľ povinný vykonať všetky dostupné opatrenia na identifikáciu materiálov s predpokladaným obsahom azbestu vrátane získania potrebných informácií od vlastníkov budov.

(3) Pri prácach a iných činnostiach, pri ktorých je predpoklad prekročenia technickej smernej hodnoty aj napriek vykonaným opatreniam je zamestnávateľ povinný:

- a) zabezpečiť zamestnancom vhodné dýchacie prístroje a iné osobné ochranné pracovné prostriedky,
- b) označiť priestory, v ktorých je predpoklad prekročenia technickej smernej hodnoty, bezpečnostnými a zdravotnými označeniami, najmä výstražnou značkou,
- c) zabrániť šíreniu prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest mimo budov alebo mimo miesta, na ktorom sa činnosť vykonáva.

(4) Podrobnosti o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci sú podrobne uvedené v NV č. 253/2006 Z.z.

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

13. ODSTRÁŇOVANIE STROMOV A KRÍKOV

(1) Pri odstraňovaní stromov a kríkov je nutné sa riadiť :

- technologickými postupmi vypracovanými pre konkrétne činnosti,
- v prípade použitia strojných zariadení je potrebné rešpektovať návody na použitie jednotlivých strojov a zariadení
- Vyhláškou MPSaR SR č. 46/2010 Z .z. a č.100/2015 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri lesnej práci a podrobnostiach o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností na obsluhu niektorých technických zariadení

(2) Všetky práce musia byť vykonávané tak, aby boli stále minimálne 2 osoby prítomné na pracovisku

(3) Dodávateľ týchto prác je povinný:

- zabezpečiť označenie komunikácií prechádzajúcich pracoviskom príslušnými bezpečnostnými značkami (*Zákaz vstupu nepovolaným osobám, Pozor vykonáva sa ťažba dreva apod.*)
- mať stanovené dorozumievacie signály
- vykonať preventívne opatrenia OPP

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

PRÍLOHY

PRÍLOHA Č.1A : PODSTATNÉ ZÁKONY, VYHLÁŠKY, NARIADENIA

Zákony:

106/2018	o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
251/2012	o energetike a o zmene niektorých zákonov
8/2009	o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
355/2007	o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
124/2006	o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
125/2006	o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
311/2001	Zákonník práce
50/1976	o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhlášky:

30/2020	o dopravnom značení
134/2018	ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevádzke vozidiel v cestnej premávke
99/2016	o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci
147/2013	ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.
508/2009	ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú tech. zariad., ktoré sa považujú za vyhradené tech. zariadenia
9/2009	ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
549/2007	ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
541/2007	o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci
448/2007	o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii
500/2006	ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze

Nariadenia vlády:

396/2006	o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
395/2006	o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
392/2006	o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
391/2006	o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
387/2006	o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci
356/2006	o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci,
355/2006	o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci
281/2006	o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
115/2006	o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
416/2005	o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám
117/2002	o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri banskej činnosti a pri dobývaní ložísk nevyhradených nerastov

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

PRÍLOHA Č.1B : SÚVISIACE TECHNICKÉ NORMY

Technické normy:

STN 270143+a+b+c+Z4+Z5:1968	Zdvíhacie zariadenia. Prevádzka, údržba a opravy
STN EN 12 464-2:2015 (360074)	Svetlo a osvetlenie. Osvetlenie pracovísk. Časť 2: Vonkajšie pracoviská
STN 33 1310:1989	Elektrotechnické predpisy. Bezpečnostné predpisy pre elektrické zariadenia určené na používanie osobami bez elektrotechnickej kvalifikácie
STN 33 1600+Z1:1996	Elektrotechnické predpisy. Revízie a kontroly elektrického ručného náradia počas používania
STN 33 1500+Z1+Z2:1990	Elektrotechnické predpisy. Revízie elektrických zariadení
STN 34 3100:2001	Bezpečnostné požiadavky na obsluhu a prácu na elektrických inštaláciách
STN 34 3108+a+Z3:1968	Elektrotechnické predpisy. Bezpečnostné predpisy o zaobchádzaní s elektrickým zariadením laikmi
STN 34 3109:1972	Elektrotechnické predpisy. Bezpečnostné predpisy pre činnosť na trakčnom vedení a v jeho blízkosti
STN EN 131-1:2017(493801)	Rebríky. Časť 1: Termíny, typy, funkčné rozmery
STN EN 131-2+A2:2012(493801)	Rebríky. Časť 2: Požiadavky, skúšanie, označovanie
STN 733050	Zemné práce. Všeobecné ustanovenia
STN 736005+a+b+Z3+Z4+Z5+Z6:1985	Priestorová úprava vedení technického vybavenia
STN EN 12811-1	Dočasné zariadenia staveniska. Časť 1: Lešenia. Prevádzkové požiadavky a všeobecný návrh,
STN EN ISO 20471+A1:2013(832722)	Odevy s vysokou viditeľnosťou. Skúšobné metódy a požiadavky

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

PRÍLOHA Č.2 :ZOZNAM ZAMESTNANCOV ZHOTOVITEĽOV A ZOZNAM STROJOV(VZOR)

Zhotoviteľ (názov, sídlo, IČO):

			Oboznamovanie (§ 7 zák.124/2006)	Zdravotná spôsobilosť								
		Vyhl.508/09			Stavebné stroje		zváranie		práca vo výškac		Iné	
d.č.	Priezvisko	meno	platnosť	platnosť	platnosť	činnosť	platnosť	druh	platnosť	druh	platnosť	

Meno, priezvisko a podpis (pečiatka firmy) zodpovednej osoby potvrdzujúci správnosť údajov: .....

Dátum: .....

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Zhotoviteľ (názov, sídlo, IČO):

Základné informácie				Kontroly		Revízie			
P.č.	EČV	Typ vozidla	Druh stroja	STK	EK	zdvih	elektro	plyn	tlak
				platná do	platná do	platná do	platná do	platná do	platná do
1									
2									
3									
4									
5									

Meno, priezvisko a podpis (pečiatka firmy) zodpovednej osoby potvrdzujúci správnosť údajov: .....

Dátum: .....

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

PRÍLOHA Č.3: OSNOVA VSTUPNÉHO OBOZNÁMENIA NA PRACOVISKÁCH STAVBY (VZOR)

I. Zoznámenie so stavbou a informácie o BOZP

1. Oboznámenie s projektom stavby
2. Vedenie stavby, koordinátor bezpečnosti a zúčastnení zhotoviteľa
3. Určenie pracovného miesta, druhu, spôsobu a postupu prác
4. Oboznámenie s "Plánom bezpečnosti a ochrany zdravia na stavbe"
5. Zásady BOZP na stavenisku - pravidlá chovania a pravidlá osobnej bezpečnosti na stavenisku
6. Informácie o pracovnej dobe a prestávkach v práci
7. Základné povinné osobné ochranné pomôcky a ich účel
8. Postupy pre prácu v blízkosti elektrického zariadenia a na elektrických zariadeniach
9. Oboznámenie s prístupovými komunikáciami
10. Umiestnenie sanitárnych zariadení
11. Prostriedky (lekárničky) a spôsob zaistenia prvej pomoci
12. Ohlasovanie úrazov, nebezpečných udalostí a nehôd
13. Zdroje energií a podmienky použitia energetických zariadení a inštalácií na stavenisku
14. Umiestnenie hlavných uzáverov a vypínačov
15. Zaisťovanie pracovísk a stavby po ukončení prác
16. Dôraz na zákaz požívania alkoholu, drog a iných omamných látok a zákaz fajčenia

II. Poriadok na stavbe a zásady enviromentálnej politiky na stavbe

17. Zásady ochrany vôd a ovzdušia
18. Triedenie odpadov na stavbe, ich ukladanie v konkrétnych podmienkach stavby .
19. Manipulácia s odpadmi a dovoľené spôsoby ich likvidácie v podmienkach stavby
20. Havarijný plán

III. Informácie o vyskytujúcich sa rizikách

21. Podmienky pre prácu s látkami zdraviu škodlivými
22. Oboznámenie s rizikami pri prácach na stavenisku

IV. Poučenie o pravidlách pri práci na strojoch

23. Používanie strojov a mechanizmov v podmienkach staveniska
24. Obsluha strojov a zariadení

V. Ochrana pred požiarmi

25. Protipožiarna prevencia v podmienkach staveniska
26. Umiestnenie prostriedkov OPP
27. Požiarne nebezpečné činnosti a pracoviská na stavbe

VI. Oboznámenie s technologickými a pracovnými postupmi, návody na obsluhu

VII. Iné dôležité informácie

PRÍLOHA Č.4 : TABUĽA PRI VSTUPE NA STAVENISKO (VZOR)

STAVBA	„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Krupina“
STAVEBNÍK	Banskobystrický samosprávny kraj
ZHOTOVITEĽ	

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

PRÍLOHA Č. 5 : ANALÝZA NEBEZPEČENSTIEV

I. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE Z UMIESTNENIA PRACOVISKA

PRVOK PROSTREDIA	ZISTITELNÉ OHROZENIE	NAVRHNUITÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
podzemné inžinierske siete	<ul style="list-style-type: none"> - preseknutie kábla - zasiahnutie el. prúdom 	<ul style="list-style-type: none"> - poskytnutie výkresu podzemných vedení dodávateľovi zemných prác; - lokalizácia podzemných vedení manuálnym zisťovaním; - vyznačenie trás podzemných vedení; - informovanie nasledujúcich dodávateľov o zistených podzemných vedeniach; - komunikácia so správcom IS 	lokalizácia a vyznačenie podzemných vedení musí byť urobená pred začatím zemných prác v danej lokalite; v prípade zistenia neznámeho vedenia je nutná jeho identifikácia a následné informovanie všetkých dotknutých (pod)zhotoviteľov
nadzemné elektrické vedenie	<ul style="list-style-type: none"> - dotyk s vodičom pod napätím - narušenie hraníc zóny priblíženia resp. zóny práce pod napätím -zasiahnutie el. prúdom 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizácia vedení; - informovanie zhotoviteľov; - komunikácia so správcom - zaistenie opatrení a pravidiel príslušných noriem - kvalifikácia a spôsobilosť zamestnancov 	činnosti vykonávané na miestach v ochrannom pásme vedenia
premávka po dotknutých úsekoch prilahlých komunikácií (cestných a železničných) počas stavebných prác	<ul style="list-style-type: none"> - nehody 	<ul style="list-style-type: none"> - označenie a osvetlenie staveniska; vstupy na stavenisko a prístupové cesty označiť bezpečnostnými značkami; - dopravné značenie; - opatrenia a pravidlá zákona 8/2009 a vyhlášky 9/2009 - prístupové komunikácie a odstavné plochy udržiavať v bezpečnom stave; stavebný materiál skladovať len na vyhradených plochách tak, aby neobmedzoval dopravu - v prípade znečistenia prilahlé komunikácie ihneď očistiť 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

II. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE Z PRACOVNEJ ČINNOSTI PRE OKOLIE

ČINNOSŤ NA STAVENISKU	ZISTITEĽNÉ OHROZENIE PRE OKOLIE	CIEĽ OHROZENIA	NAVRHNUITÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
použitie stavebných mechanizmov	<ul style="list-style-type: none"> - náraz/ úder/ pritlačenie pohybujúcimi sa časťami strojov - zrazenie sa s alebo narazenie do motorových vozidiel, dopravné nehody 	chodci, účastníci železničnej alebo cestnej prevádzky	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana, ohraničenie prac. priestoru stroja alebo dostatočná vzdialenosť; - vyznačenie ohrozeného priestoru - dopravné a bezpečnostné značenie, signalizácia, zábrany; - kvalifikácia a spôsobilosť vodičov a obsluhy; - školenie a informovanie vodičov a obsluhy strojov 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti
automobilová doprava, pohyb stavebných mechanizmov	<ul style="list-style-type: none"> - zrazenie sa s alebo narazenie do motorových vozidiel, dopravné nehody 	chodci, účastníci cestnej premávky	<ul style="list-style-type: none"> - vyhradenie a vyznačenie komunikácii na stavenisku, stanovenie pravidiel pre pohyb osôb a mechanizmov po stavbe; - bezpečnostné a dopravné značenie, zábrany; - obmedzenie rýchlosti; kvalifikácia a spôsobilosť vodičov a obsluhy; - interné a externé pravidlá cestnej premávky; - preventívna údržba vozidiel, bezpečnostné prehliadky; - školenie a informovanie vodičov a obsluhy strojov; - navádzanie spôsobilou osobou pri cúvaní a otáčaní, používanie zvukových výstražných signálov pri cúvaní; - čistenie príľahlých verejných komunikácii v prípade ich znečistenia v dôsledku stavebných prác 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti
výkopové práce	<ul style="list-style-type: none"> - pád do výkopu 	chodci, účastníci dopravných prevádzok	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie alebo zabezpečenie nebezpečného priestoru; - zakrytie, zábrany; - bezpečné prechody/lávky cez výkopové ryhy; - osvetlenie v noci; - otvorenie výkopov len na nevyhnutne nutnú dobu; zahrnutie výkopov bezprostredne po ukončení prác vo výkope 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti pri zakrytí musí únosnosť poklopu zodpovedať predpokladanej prevádzke

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

ČINNOSŤ NA STAVENISKU	ZISTITELNÉ OHROZENIE PRE OKOLIE	CIEL' OHROZENIA	NAVRHNUITÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
zvislá doprava materiálu a konštrukčných prvkov (napr. pri vykládke stavebného materiálu, montáži konštrukčných prvkov a pod.)	- pád zdvíhaných/ premiestňovaných predmetov/ prvkov	chodci, účastníci dopravných prevádzok	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore, bezpečnostné značenie; - vopred preveriť miesto pre umiestnenie mobilných žeriavov z hľadiska únosnosti terénu, preveriť, či sa pod povrchom nenachádzajú skryté objekty, ktoré by mohli ohroziť stabilitu žeriavu (žumpy, šachty, potrubia, kavity a pod.); - vopred zistiť hmotnosť zdvíhaných bremien, zodpovedajúce a nepoškodené viazacie prostriedky; - neprekračovať nosnosť zdvíhacích zariadení; - preventívna údržba strojov; - dodržiavanie zásad správnej praxe pri viazaní bremien; - vopred stanoviť spôsob uviazania bremena u neštandardných bremien; - vopred dohodnutý spôsob komunikácie medzi žeriavnikom a viazačom; - odborná spôsobilosť obsluhy zdvíhacích zariadení a viazačov 	činnosti vykonávané na miestach, kde nie je možné vylúčiť premávku vozidiel a pohyb verejnosti

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

III. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE PRE SÚBEŽNE VYKONÁVANÉ PRÁCE

ČINNOSŤ, KTORÁ JE ZDROJOM OHROZENIA	ZISTITELNÉ OHROZENIE	PRÁCA, KTORÁ JE CIEĽOM OHROZENIA	NAVRHNUITÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
zvislá doprava materiálu a konštrukčných prvkov	pád zdvíhaných/ premiestňovaných predmetov/ prvkov	ostatné súbežne vykonávané práce v bezprostrednej blízkosti	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore, bezpečnostné značenie; - zodpovedajúce a nepoškodené viazacie prostriedky; - vopred zistiť hmotnosť zdvíhaných bremien, neprekračovať nosnosť zdvíhacích zariadení; - vopred preveriť miesto pre umiestnenie mobilných žeriavov z hľadiska únosnosti terénu, preveriť, či sa pod povrchom nenachádzajú skryté objekty, ktoré by mohli ohroziť stabilitu žeriavu (žumpy, šachty, potrubia, kavity a pod.); - vopred stanoviť spôsob uviazania bremena u neštandardných bremien; - CE stroje; preventívna údržba strojov; - vopred dohodnutý spôsob komunikácie medzi žeriavnikom a viazačom; - vhodné vizuálne odlíšenie viazačov pri súbežnej práci viacerých žeriavov na jednom pracovisku (napr. rôznofarebnými vestami alebo prilbami); - kvalifikácia a spôsobilosť obsluhy zdvíhacích zariadení a viazačov 	písomná informácia dotknutých (pod)zhotoviteľov – pozri kapitolu 3.7. tohto Plánu BOZP
montáž stavebných konštrukcií	- pád predmetov/ nástrojov	práce v okolí montáže (napr. zemné práce a pod.)	<ul style="list-style-type: none"> - vymedzenie a zabezpečenie ohrozeného priestoru; ohraničenie, zákaz pohybu osôb v ohrozenom priestore; - bezpečnostné značenie; - schránky s náradím zabezpečené proti vypadnutiu predmetov; opasky na náradie; - zabezpečenie predmetov ukladaných na zvýšených pracoviskách proti samovoľnému zosunutiu, prevráteniu, zhodeniu vetrom - a pod.; - zákaz zhadzovania predmetov z výšky bez zabezpečenia miesta dopadu alebo ak nie je známe miesto dopadu (napr. plechy, predmety ľahko unášané vetrom a pod.); - zákaz práce nad sebou; - používanie ochranných prilieb; 	písomná informácia dotknutých (pod)zhotoviteľov - pozri kapitolu 3.7. tohto Plánu BOZP

„Rekonštrukcia ciest a mostov II/526 Devičie – Senohrad a II/527 Dobrá Niva – Senohrad, I. etapa – úseky v rámci okresu Zvolen“	
Časť K	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

IV. NEBEZPEČENSTVÁ VYPLÝVAJÚCE PRE NADVÄZNE VYKONÁVANÉ PRÁCE

ČINNOSŤ, KTORÁ JE ZDROJOM OHROZENIA	ZISTITELNÉ OHROZENIE	PRÁCA, KTORÁ JE CIEĽOM OHROZENIA	NAVRHNUITÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA	POZNÁMKA
výkopové práce	pád do výkopu pri pohybe po stavenisku	všetky práce vykonávané následne po vyhĺbení výkopu	<ul style="list-style-type: none"> - vyznačenie alebo zabezpečenie nebezpečného priestoru, bezpečnostné značenie; - zakrytie, zábrany, bezpečné prechody/lávky cez výkopové ryhy; - osvetlenie v noci; - otvorenie výkopov len na nevyhnutne nutnú dobu; zahrnutie výkopov bezprostredne po ukončení prác vo výkope ; - vopred naplánovať zabezpečenie výkopu a pracovných ciest; 	

V. NEBEZPEČENSTVÁ /OHROZENIA VYPLÝVAJÚCE Z JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÝCH ČINNOSTÍ

- vypracuje zhotoviteľ v zmysle kapitoly 2.2. tohto Plánu BOZP